

פניני הצדיקים

כ"ג מרחשון אדר מור
בער
החדושי הר"ם זצוק"ל
 עדה המעבה הואת מצבת קודש
 כי פנכבוד אדר מור הרב הנאון
 תפארת ישראל מאיר עני הגולה
 מוהר"ר יצחק מאיר נעוסתו יונעלינו
 ביהודג"ב ישראל זצל אבר מאנשמוטוד
 אשר עלתה נשלחו השלימה ביום שבת קודש
 כג אדר תרכ"ז לפק בבהגור יע"א
 תנצבה

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

ללא פרסומות.
 ללא חדשות.
 ללא פוליטיקה.

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

האדמו"ר הרב יצחק מאיר אלטר (רוטנברג) זצ"ל: נולד במגנישוב שבפולין בשנת ה'תקנ"ט (1799). רב קהילת מגנישוב. מייסד חסירות גור. הגיע ממשפחה של רבנים שייחוסה מגיע עד רש"י. הראשון מבית רוטנברג הוא בעל התוספות המפורסם הרב מאיר מרוטנבורג.

רבינו נאלץ לשנות את שם משפחתו בגלל השתתפותו בתנועה לשחרור פולין שדוכאה ביד קשה על ידי השלטון הרוסי. מגדולי הפוסקים. **גאון אדיר**. כינוהו 'העילוי ממגנישוב' ולאחר מכן 'העילוי הפולני'. התפלל בהתלהבות. שש לקיים כל מצווה. **שלושה עשר ילדים היו לו, אולם חוץ מבנו בכורו, ר' אברהם מרדכי, כולם נפטרו בחייו.**

כאשר הוציא השלטון הרוסי בפולין חוק לפיו נאסר על היהודים לגדל פאות וזקן, ללבוש מעילים ארוכים, לחבוש שטריימל- רבינו עמד בתוקף בראש המערכה ופסק "ייהרג ואל יעבור". כשדבריו התפשטו בקרב הציבור, אנשי השלטון הרוסי אסרו את רבינו בטענה שהוא מסית כנגד השלטון. המוני יהודים שראו במאסרו השפלה זדונית יצאו לרחוב והפגינו כנגד מעשה זה. כבר למחרת שוחרר הרב מאחר והמושל חשש מניסיון הפיכה.

פעם הביא לרבו, השרף מקוצק, ספר שחיבר על שולחן ערוך – חושן משפט. לאחר שהרב עיין בו אמר, **שיש לשרוף את כתב היד כי אם יודפס יעדיפו חיבור זה ויחדלו ללמוד את הש"ך. למרות שעמל על החיבור זמן רב, מיהר רבינו ושרף את פרי עמלו.** נפטר בשבת קודש, כ"ג אדר ה'תרכ"ו (1866). ציונו בעיר שבפולין. חי כ-67 שנים.

סבא (מצד אביו): ר' מרדכי. **אביו:** ר' ישראל רוטנברג (אב"ד מאגנישוב וגור). **אמו:** הרבנית חיה שרה (בת ר' יעקב יצחק הלוי). **אישתו:** מרת פייגא (בת הנגיד ר' משה חלפן ליפשיץ). **מרבתינו:** ר' אריה לייב צינץ מפולוצק, ר' שמחה בונים מפשיסחה, ר' ישראל הופשטיין מקוז'ניץ, ר' משה אליקים בריעה הופשטיין, ר' מנחם מנדל מורגנשטרן (השרף מקוצק). **מתלמידינו:** ר' פינטשא מפילץ, ר' הניך מאלכסנדר. **ילדינו:** ר' אברהם מרדכי, הילד נחמיה, מרת אסתר (נישאה לר' ישראל מביאלה), מרת לאה הדסה (נישאה לר' שמואל זנוול בראדר), מרת צינא פאסל (נישאה לר' בנימין אליעזר יוסטמאן). **מספריו:** **יחידושי הרי"ם** - על התלמוד, על שולחן ערוך (למעט או"ח) ועל התורה **יספר הזכות** - חסידי **יספר שו"ת ימאיר עיני הגולה** - קורות חייו.

חסיד אחד ירד מנכסיו ונעשה עני גדול. מאחר שבחוץ לארץ היו לו קרובים, עשירים גדולים, שאל החסיד בעצת רבינו, האם יסע לקרוביו בחו"ל כדי לבקש מהם עזרה כלכלית כדי שיוכל לעשות איזה עסק להתפרנס ממנו. להפתעתו המרובה הצדיק לא הסכים.

האיש שאל בתמיה: "אם כן, אכתוב להם מכתב. אתאר להם בו את המצב הכלכלי שאני נתון בו ואני יודע שהם ישלחו לי סכום מסויים למחייתי, כי הם נדיבי לב, וכל שכן שאני קרוב משפחה להם". השיב הרבי: "**אף לזה אינני מסכים**". הדבר היה לפלא בעיני האיש והוא נסע בפחי נפש לביתו.

מאחר ומצבו הכלכלי לא השתפר, הוא נסע פעם נוספת לגור, פנה אל הרבי ושאל תוך כדי שהוא מציג מבפניו את מצבו הקשה. אולם רבינו למרות ששמע על מצבו לא הסכים שיבקש עזרה מקרוביו. כן חזר הדבר כמה פעמים. וצרת האיש גדלה. **עולליו שאלו לחם וביתו ריק,** ואשתו הציקה לו מאוד על שאינו חס על נפשו ונפשות ביתו ואינו נוסע לקרוביו.

כשבא עוד פעם לגור, בכה הרבה לפני הצדיק ואמר: "רבינו, אני לא רואה שום דרך שאוכל לפרנס את משפחתי. האפשרות היחידה היא לפנות לקרובי שבחוץ לארץ כדי שיתמכו בי". הרבי השיב לו: "**מה אעשה לך. אני כבר אמרתי לך דעתי**". לא יכול עוד האיש להתאפק וכתב מכתב לקרוביו וסיפר על מצבו.

מכתבו עשה פרי, קרוביו שלחו לו תיכף סכום הגון ומצבו השתפר. אחר כך שלחו לו עוד כמה פעמים סכומי כסף, בלי שום דרישה מצדו, והוא נחלץ מהבעיה. מיד לאחר מכן חלה במחלה אנושה. צערו היה גדול ביותר, שלא יכול לנסוע לגור ולהתנצל לפני הצדיק, כי הוא **תלה את סיבת מחלתו בזה שעבר על דעת הצדיק.** ביקש את אחד מידידיו שיסע לגור על אודותיו. הלה נסע, הזכיר את החולה לפני הצדיק ואמר שצריך לרחמים גדולים וביקש מרבינו שיברך את האיש שיחזור לאיתנו הראשון.

הצדיק השתתק למשך מספר רגעים ולאחר מכן אמר: "הוא אינו חולה משום שלא שמע לדברי. אני רק הצעתי לו עצה טובה. דע לך, שלפעמים כשנגזר על אחד מיתה ר"ל, יש דרך להסיר את רוע הגזרה והיא על ידי יסורים. כידוע, **עני חשוב כמת,** ועל ידי כך יכל עוד לחיות, ומה אני יכול לעשות אם הוא בעצמו הוא דחה את העניות מאיתו?". הרב הביט בשליח ואמר: "עליך להבין, ברגע שקרוביו הסירו ממנו את הדוחק בה היה נתון, נפסקה חיותו. לצערי הרב אני לא יכול לעשות מאומה". **אותו חסיד נסע מגור אל החולה. כשהגיע לביתו, כבר לא מצא אותו בחיים.**

הרב הגאון ישראל גרוסמן זצ"ל - נולד בירושלים ב-ה'תרפ"ג (1922). בילדותו אביו שהה תקופה ארוכה בחו"ל ורבינו למד בישיבות 'תפארת ישראל' בחיפה ו'תפארת ציון' בבני-ברק. כשחזר אביו ארצה, חזרו לירושלים ורבינו למד בת"ת 'חיי עולם' ובישיבתו של ר' יוסף צבי דושינסקי. לאחר קום המדינה היה מתגנב למחנות העולים ומשכנעם לרשום את ילדיהם לחינוך העצמאי התורני. שקדן עצום. כבר בצעירותו יצא לו שם של למדן בעל שיעור קומה ובלילות למד בחברותות עם גדולי תלמידי החכמים בירושלים. לפני חתונתו נבחן בהצלחה רבה על כל הש"ס אצל ראב"ד העדה החרדית הגאון הרב ראובן בנגיס זצוק"ל.

בשנת ה'תש"ט (1949 בהיותו כבן 27 שנים בלבד) מונה על ידי האדמו"ר הגאון הרב יוחנן פרלוב מקרלין לעמוד בראש ישיבת קרלין בירושלים (למרות שבאותה תקופה בירושלים היו תלמידי חכמים עצומים). בשנת ה'תשי"ט (1959) מונה כראש ישיבת 'תומכי תמימים' של חסידי חב"ד בלוד, במקומו ובהמלצתו של הגאון הרב ברוך שמעון שניאורסון (בעל ה'ברכת שמעון' היה חתן הרה"ג דב בעריש ויידנפלד גאב"ד טשעבין, שבאותה תקופה התבקש לשמש כראש ישיבת 'כוכב מיעקב' בירושלים, אולם מאחר ששימש כראש ישיבת 'תומכי תמימים', נבצר ממנו הדבר עד שמצא את רבינו מתאים לתפקיד זה), גם לאחר שעברה הישיבה לכפר חב"ד, המשיך לשמש כראש הישיבה. השקיע את כל כוחו ומרצו בהרבצת התורה, במסירת השיעורים בעמקות גדולה ובביאור שיטות הראשונים והאחרונים. שימש בפועל גם כראש הישיבה וגם כמשגיח הרוחני.

משהוקמה בסוף שנות ה-80 חסידות פינסק-קרלין כחצר נפרדת, הוצב רבינו בראשות הישיבה חב"ד בלוד. היה היוזם וחבר ההקמה של ישיבת חב"ד במגדל העמק. כמו כן כיהן כדיין בבית הדין של אגודת ישראל בירושלים ושימש כבורר מבוקש בהליכים מסובכים במיוחד, ופסקיו היו מקובלים על גדולי הפוסקים, הרבנים והאדמו"רים. היה חבר בנשיאות 'מפעל הש"ס'. אושפז מספר פעמים בבית-הרפואה ועבר מספר אירועי לב קשים. נפטר ב-כ"ג באדר ה'תשס"ז (2007). חי כ-85 שנים.

אביו: ר' משה שניאור זלמן. **מרביתו הגאוני:** ר' מאיר דב רובמן, ר' יוסף צבי דושינסקי (גאב"ד העדה החרדית), ר' משה ברנשטיין (רבינו שימש כיד ימינו), האדמו"ר ר' אברהם אלימלך פרלוב מקרלין. **חברותא:** האדמו"ר ר' שלמה גולדמן מזוועה (למד עימו עוד בהיותו אברך כבן עשרים). **אישות:** מרת גיטה פרל ע"ה (בת ר' יוסף גוטפרב מירושלים). **בניו:** הגאוני ר' בן ציון (משפיע במגדל העמק), ר' יצחק דוד (רבה של מגדל העמק וראש מוסדות 'מגדל אור'), ר' שניאור זלמן משה, ר' יעקב, ר' אליעזר יחזקאל (ראש ישיבת 'מגדל אור' ומו"צ בקהילת סערט ויז'ניץ), ר' יוסף. **חתניו:** הגאוני ר' נפתלי נוסבוים (ראש הישיבה הכלל חסידית 'חיי משה' בירושלים), ר' שמואל צבי פריד (דיין בירושלים), ר' בן ציון ליבוביץ' (מנהל חינוכי במוסדות ויז'ניץ בירושלים) ור' ברוך לוריא (מרבני בית המדרש הגבוה לדיינות 'באר מים חיים' בירושלים). **מספריו:** 'שו"ת הליכות ישראל' 'שו"ת משכנות ישראל' 'שו"ת מחנה ישראל' 'שו"ת נצח ישראל' 'ספר אורח ישראל' 'שיעורי בבא קמא' 'שיעורי בבא בתרא' 'שיעורי כתובות'.

בהיותו כבן עשר שנים בלבד, נשלח הנער הצעיר ללמוד בישיבת 'תפארת ישראל' בחיפה, בראשות הגאון רבי מאיר דב רובמן זצ"ל. כיוון שהימים היו ימי מלחמת העולם השנייה, תנאי המחיה בישיבה, ובכלל, היו קשים מאוד. משפחות שלמות רעבו ללחם, וגם בני הישיבה נאלצו להסתפק בפת לחם חרבה. בחדרו של הנער הצעיר ישראל גרוסמן, היה תלמיד נוסף, שהתגורר ליד חיפה, וביתו היה בית-עשירים.

הוריו היו מגיעים מדי פעם לישיבה, ונותנים לבנם דברי מזון טעימים, עוגות ומאכלי מתיקה, כדי להשביע את רעבונו. בטוב ליבו של בן-העשירים, הלה לא שמר את המאכלים הללו רק לעצמו, אלא נתן גם לרבינו לטעום מהמאכלים הטעימים, שאכן החיו את ליבו ואיפשרו לו ללמוד ביתר חשק. כך במשך תקופה ארוכה. בשלב מסוים נפרדו דרכיהם. הוריו של בן העשירים באו בפתע ולקחו אותו מן הישיבה, והעבירו אותו למקום לימודים אחר, מבלי שתהיה לו אפשרות להיפרד מחבריו. הפרידה הפתאומית והבלתי-צפויה גרמה צער רב במיוחד לישראל גרוסמן הצעיר. "עוגמת הנפש שלי נבעה מכך, שלא התאפשר לי להודות לנער ההוא על המאכלים, שנתן לי, שחיזקו את גופי, ועל ידי כך למדתי יותר בחשק", סיפר הגר"י גרוסמן לצאצאיו ברבות הימים.

במשך כל חייו חיפש רבינו את בן-העשירים. מידת הכרת הטוב, שהייתה טבועה בו, לא נתנה לו מרגוע ומנוחה. הוא ביקש והתפלל בכל מאודו למצוא את מי שהיטיב איתו, ולהודות לו על כך בפה מלא. גם כאשר גדל בתורה, והפך לאחד מראשי הישיבות המפורסמים, ונודע כאחד ממחברי הספרים התורניים רבי-הערך, השקיע זמן ומשאבים עצומים כדי לאתר את מטיבו, אולם כל המאמצים עלו בתוהו. **שבעים שנים חלפו, ועדיין לא מצא את בן-העשירים.** זמן מועט לפני שנפטר לבית עולמו, ישב רבינו במקום תפילתו הקבוע, בביה"כ 'פרושים' בשכונת בתי וורשה בירושלים, שם שימש כרב ביה"כ. לפתע הבחין הרב במתפלל חדש, שלא הכיר, הנכנס לביה"כ. רבי ישראל נכנס עימו בשיחה, והתעניין אודותיו. כשאמר לו האיש את שמו ושם משפחתו, רעד הצדיק מהתרגשות, עד שהנוכחים החלו לחשוש לשלומו.

"האם למדת בבחרותך בישיבת 'תפארת ישראל' בחיפה?" - שאל רבינו. משהלה השיב בחיוב, הגיעה התרגשותו של ר' ישראל לשיאה. למרות חולשתו הגדולה, קם הרב על רגליו, ואמר: "**ברוך ה', שיתאפשר לי עתה לפרוע חוב ישן-נושן בן שבעים שנה!**" האיש הביט על הצדיק, ולא ידע כלל, על מה הוא מדבר. אבל כאשר הרב הזכיר לו את מה שעבר עליהם בבחרותם, ואת הטובות שעשה איתו, נזכר האיש באירועים אלה, והתרגש אף הוא עד דמעות לפגוש, את מי שהיה איתו בחדר בישיבה. "דע לך", אמר רבינו, "כי אני חייב לך הכרת הטוב, מעומק ליבי, וזה כבר קרוב לשבעים שנה, שאני תר אחרך, כדי להודות לך על מה שעשית עימדי, ואם יש בי כיום תורה ומעשים טובים, הרי שחלק מזה נזקף לזכותך, על ידי שהיטבת עימי בבתינת המאכלים, שהעניקו לי חוסן וכוח להמשיך ולהתמיד בלימוד התורה".

אם ראשונים כמלאכים - הרב יצחק יעקב רבינוביץ זצ"ל

הרב יצחק יעקב רבינוביץ זצ"ל - נולד בשידלובצא שבפולין בשנת ה'תרט"ז (1846). נקרא על שם זקנו, רבי יעקב יצחק מפשיסחה. עוד בצעירותו נודע בגאוניותו. בהיותו כבן שבע לקחו אביו אצל הגאון בעל 'דברי חיים' מצאנז. **כאשר הצדיק הביט בילד, קם לפניו והושיבו על כסאו**. האדמו"ר הראשון לשושלת חסידות ביאלא. לאחר פטירת חותנו בכ"ח בניסן ה'תרל"ג (1873), שהיה אדמו"ר לאלפי חסידים, התמנה לממלא מקומו בעיר ביאלא פודולסק. בעל חסד מופלא. **נהג להפריש לצדקה פי שניים ממה שהוציא עבור צורכי ביתו. גאון ענוותן. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו**. נפטר ב-כ"ג אדר ב' ה'תרס"ה (1905). חי כ-59 שנים. ציונו בבית-הקברות בוורשה.

אביו: ר' נתן דוד (האדמו"ר משידלובצא). **אמו:** מרת דבורה פעריל. **בניו:** ר' אברהם יהושע מלובלין, ר' ירחמיאל צבי משדליץ, ר' מאיר שלמה יהודה ממזריטש ור' נתן דוד מפארצובה. **אישתו:** מרת רחל לביאה (בתו היחידה של ר' יהושע מאוסטרובה מח"ס 'תולדות אדם'). **ילדיו:** ר' נתן דוד מפארצווא, ר' מאיר שלמה יהודה ממעזריטש, ר' אברהם יהושע העשיל מלובלין, ר' ירחמיאל צבי משדליץ, מרת מאטיל (נישאה לר'אהרן מנחם מנדל גוטרמן מרדזימין), מרת חנה (נישאה לר' יוסף צבי קאליש מסקרנביץ רבה של בני ברק), מרת רחל גיטל (נפטרה בצעירותה ל"ע). **מספריו:** **ידברי בינה- על התורה והמועדים ישרי לב- ענייני השבת**.

בראש השנה היה מגיע ציבור גדול מאוד של חסידים לביאלא, באחד השנים נקרא הנגיד ר' יהודה בקרמאן מנאמניו של רבנו להיכנס אל הקודש פנימה במוצאי ראש השנה, הרבי שאלו "כמה שווה הונו ורכושו?", ר' יהודה היה גביר גדול עם עסקים מסועפים, ומיד ענה שקשה לו לענות ולסכם את רכושו באחת, אולם רבנו הפציר בו וביקש, שיישב בביאלא מספר ימים ויעשה את כל חשבונו, וייכנס למסור לו חשבון על שווי רכושו. במועד שנקבע נכנס ר' יהודה אל הרבי, ואמר, שלפי חשבוננו עולה רכושו המזומן עם שטרות החוב של הפריצים, שלוו ממנו כספים - שישים אלף רובל, שהיה סכום עתק, ומלבד זאת יש לו נדל"ן, שתי אחוזות גדולות אחת בעיר 'רוצניק', ואחוזת נוספת בעיירה 'פלינונע'.

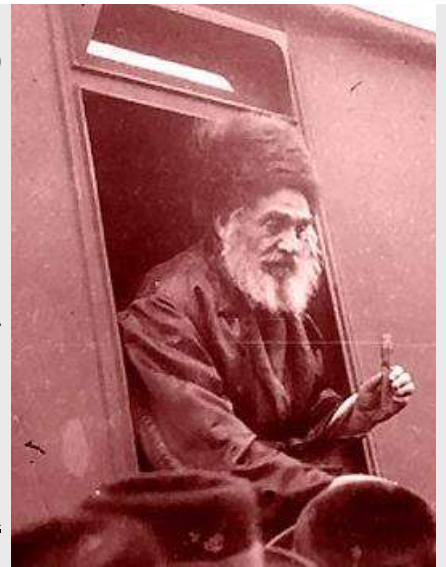
רבנו שמע את הדברים, ואחר אמר לר' יהודה: **"איני מצווה עליך, אך כידיד נאמן ברצוני ליעץ לך עצה טובה, שמעתה והילך תסתפק במה שיש לך, ותימנע מלעסוק יותר במסחר, ההכנסות, שיש לך מהשכרת שני אחוזותיך, יש בהם די והותר לחיות בהרחבה"**. ורבנו חזר והדגיש שנית, שאינו אומר זאת בדרך ציווי אלא כעצה טובה. ר' יהודה הבין היטב את כוונתו של רבנו, שהיות שהוא טרוד במילי דעלמא אין זמנו פנוי לקביעת עיתים לתורה ועבודה, ולכך מיעץ לו להפסיק לעסוק במסחרו, ולהתחיל להקדיש את עתותיו לתורה ועבודה. ר' יהודה אמר לרבי, "אני מקבל את דברי הרבי, אך הנה עתה התגלגלה לפתחי עסקה גדולה מאוד, שתכפיל את הונו, ואז אחרי עסקה זו, אוכל לקיים את עצת הרבי ולחסל את עסקי, ולחיות מן המותר". הרבי לא הגיב על דבריו האחרונים, אלא חזר שוב, שהוא מיעץ כידיד נאמן, לחדול מיד מכל מסחר, ולחיות מהכנסותיו הקבועות, שיש לו מאחוזותיו.

על אף דברי רבינו המפורשים, לא עמד הלה בפיתוי, ונכנס לעסקה הגדולה שלדבריו תהיה האחרונה בסדרת עסקאותיו, ולאחריה יקיים את עצת רבינו. הוא השקיע את כל רכושו ומשכן את אחוזותיו, והפסיד את כל כספו, ואף נותר חייב לממשלה סכום רב שהיה מעבר לשווי רכושו. כחסיד נאמן מיהר ר' יהודה לבוא לפני רבינו וסיפר לו את כל אשר קרהו, הוא הצטדק על שלא שמע בקולו, שכן הדברים נאמרו לו בתורת עצה, ולא כהוראה. הסביר לו רבינו כך: "התורה הקדושה משבחת את משה רבינו ב'כָּל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא (במדבר יב, ז)', ומה שבח הוא זה, וכי יש מקום לחשוב שחלילה משה רבינו לא היה נאמן? וכי יש מקום להעיד שמשא לא היה גנב חלילה וכדומה? **אלא שאסור לו לגלות מה שהוא רואה, ולא ניתן לו לגלות לאחרים"**. והוסיף: **"כשראיתי את הצפוי לך, לא יכולתי לעשות מאומה, רק להפנות את תשומת ליבך ע"י עצה טובה"**. ר' יהודה עצמו היה חוזר על סיפור זה שנים רבות, והיה מספרו בדמעות שלישי.

בכפר מאלמיטיק התגורר יהודי נכבד מחסידי ביאלא בשם ר' אברהם. פרנסתו הייתה מפונדק, שהיה חוכר מהפריץ המקומי. ומלבד יין ושאר משקאות, אף היה מוכר בפונדק מצרכי מכולת לכל תושבי הכפר. אדונו של ר' אברהם, הפריץ המקומי, היה רוב הזמן שיכור, ועסוק בחיי הוללות, ולכך לא נכנס למשא ומתן עם ר' אברהם על דמי החכירה, די היה לו בכך, שר' אברהם סיפק חנים אין כסף לביתו את כל מצרכי המכולת שהיה זקוק להם. וכך חלפו להם השנים, וחובו של ר' אברהם תפח, בידיעת הפריץ, אשר לא עשה עסק מהסכסס מזרז, פונדק תמורת מצרכי מזון למשפחתו ומשרתיו. ר' אברהם היה כמובן מרוצה מהסדר זה, כיוון שחובו של הפריץ על מצרכי המזון, היה אפסי לעומת חובו של ר' אברהם לפריץ על חכירת הפונדק ואף את החלב והגבינות והחמאה היה מייצר ר' אברהם מפרותיו של הפריץ.

יום אחד הסתיימה החגיגה: הפריץ החל להעסיק מנהל חשבונות, שגילה מיד את העסק המוזר שמתרחש כאן, **פונדק ששווה הון רב, תמורת מצרכי מזון**. והחל לדרוש מהפריץ לעשות פעם ולתמיד חשבון סופי, ולחייב את ר' אברהם לשלם את כל חובו המצטבר בעשרים השנים האחרונות. הפריץ שמע והסכים, ושלח להודיע לר' אברהם שהיום בערב יבוא אליו עם פנקסי המכולת, וישב יחד עם מנהל החשבונות, ויגמרו את החשבון ביניהם. ר' אברהם ידע היטב שלעולם לא יצליח לגייס סכום עתק שכזה, לשלם למפרע חוב של עשרים שנה. וביקש מהפריץ ארכה של יום אחד, ומיד נסע לביאלא - אל הרבי. **רבינו הורה לר' אברהם ללבוש בגדי שבת, ולומר פרשת וישלח קודם לכתו אל הפריץ, וללכת ללא חשש, כי הכל יסתדר על הצד היותר טוב**. ביום המיועד לבש ר' אברהם בגדי שבת, והגיע לבית הפריץ לעריכת החשבון. **להפתעת כל הנוכחים בחדר, התגלה, שלא ר' אברהם חייב לפריץ, אלא הפריץ חייב לר' אברהם סכומי עתק**. מנהל החשבונות שפשף את עיניו בתימהון, וחזר מספר פעמים על החשבון, וראה שאכן הפריץ חייב לר' אברהם סכום עתק. שאל הפריץ את ר' אברהם: "מה הנך מציע?" השיבו, ר' אברהם, **"לדידי טוב ההסדר שהיה עד היום, מצרכי מזון תמורת חכירת הפונדק, ואם נחתום על הסכם כזה, אפשר מצדי לקרוע את החשבון הישן"**. הפריץ הסכים בשמחה, וההסכם נחתם מיד, כדת וכדין.

הרב יצחק הורביץ מסטוטשין זצ"ל - נולד ב-י' בטבת בשנת ה'תרכ"ב (1861). דודו (אחי אביו) הרה"ק רבי מאיר מדזיקוב זי"ע בעל 'אמרי נועם' שימש כסנדקו. מגיל צעיר נכרו בו אותות גדולה. רבינו התמנה כרב בעיר ליזנסק ושם נפטרה אישתו ורבינו נותר עם חמישה יתומים. אז עזב את ליזנסק וחזר לעיר מגורי אביו לראזוודוב. בשנת ה'תרנ"ד (1893) עם הסתלקות אביו הקדוש, מונה במקומו. לאחר מכן נתמנה רבינו כרבה של סטיטשין, שם שהה עד לפרוץ מלחמת העולם הראשונה בשנת ה'תרע"ד (1913), ואז עבר לוויין, והתגורר שם עד לסיום המלחמה, משם עבר לטארנא ושם קבע את חצירו ושהה בה עד לפרוץ מלחמת העולם השנייה בשנת ה'תרצ"ט (1938). אלפי חסידים הסתופפו בצילו. תפילותיו היו מופלאות. בעל צדקה. התמדתו בתורה הייתה מופלאה. **ענוותן. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים.** בסוף ימיו סבל ממחלת הסכרת ועבר טיפולי הקרנות שהן לא עזרו ובסיכומו של עניין עבר ניתוח. נפטר בסאניק על אם הדרך ב-כ"ד אדר ה'ת"ש (1939). חי כ-78 שנים.

אביו: ר' משה מראזוודוב. **סבא:** ר' אליעזר מדזיקוב (מצד אביו). **אמו:** מרת גיטל יהודית (בת ר' יקותיאל יהודה טייטלבוים מסיגט - בעל 'יטב לב'). **נשותיו:** מרת אסתר ליבא (זיווג ראשון - בתו של רבי מנחם מנדל מזידיטשוב), בתו של ר' יואל הירשפלד (זיווג שני). **מרבתי:** ר' לייבוש מלמד (דיין ברודניק). **חברותא:** ר' אברהם קריזווירט (רב העיר ואינטש). **בנו מזיווג ראשון:** ר' יהודה (מח"ס מנחת יהודה, רב בסטוטשין לאחר מכן בניו-יורק). **ילדיו מזיווג שני:** מרת רבקה (נישאה לר' ישראל יוסף מריגליץ), בת נוספת (נישאה לר' נפתלי משנדישוב).

רבינו סיפר, בהיותו כבן שש, נסעה אמו לבקר את גיטתה הרבנית מדזיקוב אשת ה'אמרי נועם', ונטלה עמה את רבינו, לדזיקוב. הגיע אז הרה"ק ר' נפתלי חיים בנו בכורו של ה'אמרי נועם' שחזר אז מא"י, היה זה לאחר פטירת ילדתו של ר' נפתלי חיים שהייתה משודכת לרבינו מינקותה (שכן דודו, ר' מאיר מדזיקוב בעל ה'אמרי נועם' שימש כסנדקו, ולאחר סעודת הברית פנה אל אביו וביקש שישתדך עם אחד מצאצאיו, והסכימו שיבוא בברית השידוכין עם בתו של ר' נפתלי חיים מדזיקוב - בנו בכורו של ה'אמרי נועם'), ורבינו סיפר, שכאשר נכנס עם אמו לדירתו של נפתלי חיים, מצאו יושב וכובעו שמוט על עיניו (כך נהג לאחר שובו מא"י, באמרו שאינו חפץ לראות את אוויר חו"ל והיה מליט את פניו או יושב בחדר אפל), **רבינו בן השש חזר בפניו על התורה שאביו אמר בחג השבועות, והיה בדעתו לבקש את רבי נפתלי חיים שיגביה את כובעו כדי שיוכל לחזות בצורתו הק', אולם הרבנית של רבי נפתלי חיים שעמדה מן הצד נזכרה לפתע בבתה שנפטרה שהיתה משודכת לילד חמודות זה, והתייפחה בבכי, ואם רבינו מיהרה להוציאו מן החדר כדי להפיג את צערה.**

○ יפר הרה"ח ר' יוסף ליפשיץ ז"ל: בעיירת המרפא קרעניץ היה להרה"ק רבי יצחק מסטוטשין זי"ע מקום מנוחה קבוע ביער לשאוף אויר צח, שולחן וספסלים משני צידיו, ורבינו היה יוצא לשם בבוקר וכן לפני תפילת מנחה ומשוחח בעיני חסידות. רבים היו באים לשם מידי פעם להתבשר מנועם דברותיו, ושם זכיתי לשמוע מפיו שיחות רבות. לא הכל נשאר חרות בזכרוני, ולא הכל ניתן להעלות עלהכתב, אבל במה שכתבתי השתדלתי שלא להוסיף ולא לגרוע. לא רק חסידים באו, אלא גם רבנים וגדולי ישראל. מהזכורים לי: הרה"ק רבי אלתר מדזיקוב הי"ד, הרה"ק רבי חנה מקאלאשיץ הי"ד, הגאון רבי אהרן לוויין מרישא הי"ד, הגה"צ רבי מאיר שפירא זצ"ל, הגה"ק הרב מבריסק זצ"ל, הרה"צ רבי ליפא מסאסוב חתנו של הרה"ק מסאטמאר זצ"ל, הגה"ח רבי שלמה יוסקוביץ חתנו של האמרי אמת זצ"ל, ועוד. סיפוריו של רבינו היו מדיקים, וכמה פעמים סיפר אותו מעשה בלי שינוי והוספה, אולם בכל פעם היה לסיפור טעם וחיות שאין לתאר. פעמים רבות היה מסמיך את הסיפור כמשל והסבר לאיזה נידון, והסיפור היה מקבל משמעות מחודשת ואף הנמשל הובן באופן קולע.

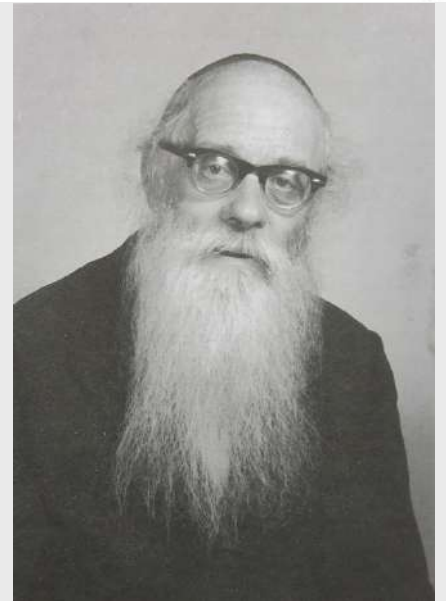
מספר ר' יוסף ליפשיץ: סיפר לי ר' דוד כהנא, שפעם אחת כאשר ישבו ולמדו לבילי שישו כמנהגם, נכנסה לביהמ"ד בת רבינו, הרבנית דבורה הי"ד ואמרה שקול לימודם מפריע לרבינו לישון. הם קמו והלכו ללמוד במקום אחר. בבוקר, קרא רבינו לר' דוד ושאל היכן היא בלילה, סיפר ר' דוד, **שבת הרבי אמרה כי קול הלימוד מפריע לרבי לישון.** אמר רבינו: **"מהיום תעמידו את שולחנכם בסמוך לדלת חדרי, כדי שאשמע טוב יותר את קול לימודכם!"** והם עשו כן, ומפעם לפעם רבינו פתח את דלת חדרו והביא להם בעצמו מיני מזונות.

אצל רבינו ראו כמה יגע לבטל כל התפעלות מכבודו. סיפר ר' יוסף ליפשיץ: זכורני שכאשר היה שובת ברישא במעליץ או בקראקא, והמונים ליוו אותו בדרכו לביהמ"ד בערב שב"ק וביניהם מאות בעלי בתים חשובים רבנים ונגידים. רבינו היה מחפש איש פשוט מהקהל, ואפילו איש שחזתו אינה חסידית, ומקרבו אליו ומתחיל לשוחח אתו במילי דעלמא כדי לבטל את ההתפעלות מהכבוד הרב שחלקו לו.

רבינו היה יודע להסתיר דרכיו הק' גם מגדולים וקדושים, פעם הגיע הגה"ק ר' שמעון מזעליחוב לבקר את רבינו, ואנשים רבים נדחקו אל החדר, בהיותם בטוחים שרבינו ישוחח עמו בדברים העומדים ברומו של עולם, כי גדול היה הרב מזעליחוב בתורת הנגלה ובתורת הנסתר, אולם רק יחידים הורשו להיות נוכחים באותה פגישה, ולבסוף שאלו רבינו מהיכן הגיע, והאם מסילת הברזל עוברת דרך עירו וכיו"ב, ומוסיף לספר הרה"ח הנ"ל, לימים בא הגה"ק ר' שמעון מזעליחוב לשבות בעירנו מעליץ, ובשבת לפני תפלת מנחה למד בציבור חומש ופרש"י, וניסיתי להציל מפיו את התרשמותו מרבינו, ענה ואמר: **"וכי מה אוכל לומר, ומה אדע, הלא הוא רצה להסתיר את עצמו ממני והצליח בכך, מי יכול להעריך את גודל חכמתו וקדושתו!"**

משנת ה'תרע"ח החל רבינו מסתגר בחדרו ולא יצא הימנו אלא בעש"ק למקווה. הוא היה מתענה הרבה, ואף כשלא התענה כמעט ולא אכל. ומספר הרה"ח ר' יוסף ליפשיץ ז"ל שמעתי מאבי ע"ה שפעם התענה רבינו יותר מימיים, ובתו הצדקת מרת דבורליה ע"ה הי"ד התחילה להרעיש עולמות שלא להניח לאביה להתענות יומיים רצופים, וביקשה מר' מענדלי קיעלצ'ער שיבוא במיוחד מקיעלץ וישתדל בפני אביה שיאזן להפסיק את צומו, ר' מענדלי נכנס בפחד ובחרדה, וביקש בתחנונים שרבינו יטעום מאומה וילגום לכל הפחות מעט חלב, ענהו רבינו: **"מטלטלים יהודים על ההרים (במלחמה כנזכר) ואיך אוכל לאכול דבר?!"**

הגאון הרב גדל (גד- גודל) אייזנר זצ"ל - נולד ב-כ"ד שבט ה'תרס"ג (1903) בעיר לודז' בפולין. עוד בלודז' השקיע את ראשו ורובו בחינוך צעירי הצאן למען ילכו בדרכי אבות. לפני השואה שימש כמלמד בתלמוד תורה. בשואה היה בגטו לודז' ואחר כך במחנות העבודה בצ'נסטוב, בוכנוואלד וקולדיץ. הוא שרד גם את צעדת המוות לקראת סוף המלחמה. גם בזמן השואה הארורה בה עברו שבעת מדורי גיהנום השקיע עמל רב כדי להחדיר אמונה בלב כל היהודים, שהיו יחד איתו. בשנת ה'תשי"ג (1952) לאחר מלחמת העולם השנייה, בה איבד את משפחתו עלה לארץ ישראל.

שימש כמשגיח בישיבת 'חידושי הרי"מ גור' בתל אביב וכן היה מדמויות המפתח בשיקום חסידות גור לאחר השואה. העמיד תלמידים במשך יותר משישים שנה והשיב רבים מעוון. רבים מתלמידיו ידועים, מפורסמים ומשפיעים עד היום. את כולו השקיע בתלמידיו כבניו. ענוותן. מידותיו מופלאות. התחשב בכל אדם. עשה הרבה חסד עם פליטי המלחמה. השכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. גאון אדיר. **שלט בזוהר הקדוש, בש"ס ובארבעת חלקי השו"ע עם נושאי כליו.** נפטר במוצ"ש ליל כ"ד אדר ה'תשמ"ה (1985). חי כ-82 שנים. ציונו בבית העלמין קריית שאול בתל אביב. על שמו הוקמו עמותות ארגון לסיוע למשפחות.

אביו: ר' יצחק שלמה הי"ד. **אימו:** מרת רבקה הי"ד. **בתו:** מרת מחלה ריינע הי"ד. **מתלמידיו:** הגאונים ר' הרשיל מורגנשטרן (ז"ר מכון זכרון קדושי פולין), ר' יעקב מילר (ר"מ בישיבת 'חידושי הרי"מ' ומח"ס 'עבודת אמת'), ר' דוד אלווסקי, ר' ישראל אהרון אלבוים, ר' צבי שקול, ר' אליהו אלבוים, ר' אליהו מרקוביץ, ר' שלמה סאמסון, ר' שמעון נפתלי אלטר. **מספריו:** **מורשת גד- שיעורי מוסר** וחסידות על סדר פרשיות התורה ומועדי השנה. **במחיצת ר' גדל- ביוגרפיה וסיפורי הנהגות.**

ל אחר מלחמת העולם השנייה, היו מעייניו של רבינו נתונים לבני הנוער, אשר שרדו את המלחמה, ולהרבות חסד עם הפליטים. פרקים מופלאים בעניין זה רשם יחד עם רעו וידידו הטוב הרה"ח רבי איטשע לייזר זצ"ל. דוגמא אופיינית לתחבולת-חסד שלהם מאותם ימים, ניתן לראות במעשה כשהיו בפריז: יהודי נכבד, שהכיר אותו כעדין נפש, היה חסר פרנסה. לימים נודע להם, כי בבית כנסת בפאתי העיר מחפשים 'איש ניקיון', הלכו שניהם והציעו את מיועדם לתפקיד, ובבית הכנסת הפריזאי קיבלו את מועמדותו בשמחה.

אולם, את מלאכת הניקיון ביצעו שניהם, רבינו ור' איטשע, מדי אשמורת בוקר, ואילו ליהודי הנכבד באו וסיפרו, כי בבית הכנסת הזה מבקשים לקבלו כרב ומורה הוראה אם רק יעתר... וכך, הלה קיבל משכורת משם כשהוא חושב כי הינו רב, והיה מוסר לבני הקהילה שיעור בכל יום, ואילו רבינו ורבי איטשע, מדי אשמורת באשמורת דאגו לניקיון בית מקדש מעט. "פעם אחת", הפטיר רבינו בחיוכו המלבב, "כמעט והייתה תקלה... גבאי אותו בית-הכנסת רצה לשנות את ימי הניקיון ופנה על כן אל אותו 'רב' כדי לעדכנו בסדרי הניקיון החדשים... בחסדי שמיים, הרב לא הבין צרפתית והגבאי לא דיבר אידיש, ואני נקראתי 'לתוך' שוב בין השניים, והצלתי את המצב". (ממשנתו של רבי גדל)

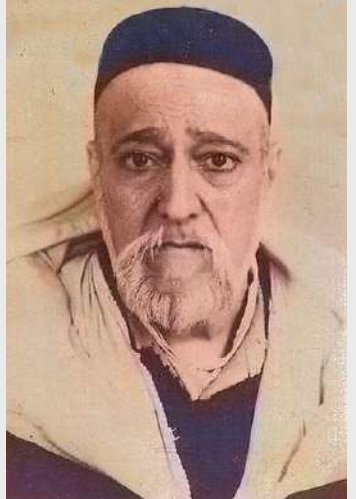
כמה היה נזהר ומתחשב עד להפליא בכבודו של הזולת. פעמים נמנע מלהתעסק בעניין מסוים, מחשש לחלישות-דעתו של מאן-דהו. נהג להשתתף בשמחת כל מי שהזמינו, אפילו בשנותיו האחרונות, כשהדבר עלה לו בביגעה רבה, כדי שבעל השמחה לא יחשוב שהשמחה שלו אינה חשובה בעיניו.

גם בשכבו בבית הרפואה, ביקש מתלמידיו, שלא ייכנסו לחדרו שניים ביחד, מכיוון שבצד השני של החדר שכב חולה, שאין לו משפחה ואף אחד לא הגיע לבקרו, ואם יראה את המבקרים הרבים, שבאים אל רבינו, הוא עלול להצטער.

רבינו סיפר שלפני המלחמה הכיר זקן אחד, שהיה בן שישים (באותם הימים היה הדבר נחשב לזקנה של ממש) שהיה יושב ולומד בבית המדרש, ומדי פעם היה פונה לאחד מהעוברים ושבים ומבקש ממנו, שיכין עבורו כוס תה, כי היה מרגיש בעצמו, כי עקב 'זקנותו' והיותו תשוש, אין די כוח במתניו להכין לעצמו כוס משקה. היה מעשה, שביקש מבחור עז פנים שיכין לו כוס תה, ואותו בחור השיב לו: "וכי למה יטריח מעלת כבודו בכל יום בכל עת ובכל שעה את המתפללים והלומדים שיכינו המשקה, יקום נא מר ויקיים בעצמו מצוות 'שימוש תלמידי חכמים' שהרי 'מצווה בו יותר מבשלוcho'..." "אך אותו יהודי נאנח ואמר לו: "צדקו דבריך, אך מה אעשה, ואין כוחי במותני..."

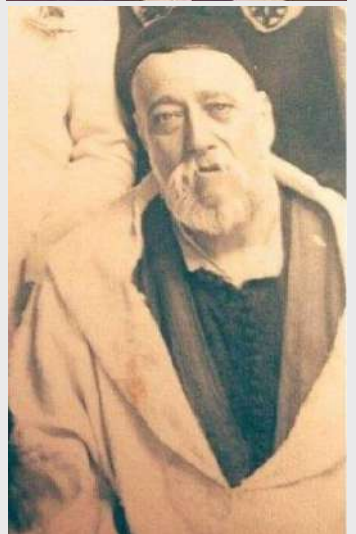
"לאחר זמן מועט כבשו הרשעים הארורים את פולין ואני הוגליתי בשבר אחר שבר למחנות העבודה יחד עם אותו זקן, ושם ראיתיו יגע ועמל חמש עשרה שעות מדי יום ביומו, והיה נושא על גבו משאות כבדים מנשוא, ושמא תשאלו, היאך עשה כדבר הזה – כי ידע, שאם יתעצל אפילו במעט, מיד תיפח נפשו על ידי אחד מהצוררים. ומשם למדתי, כמה כוחות עצומים טמונים באדם, ואין עליו כי אם להוציא את כל אלו הכוחות מן הכוח אל הפועל, ויוכל לעשות ולפעול גדולות ונצורות".

הרב המקובל דוד הכהן אזוג (השני) המכונה ה'באבא דודו'- נצר לשושלת חכמים ממשפחת הכהן אזוג שבמרוקו. נולד למקובל רבי דוד בן ברוך הכהן אזוג הראשון. בשם המשפחה אזוג מרומזים מספר עניינים: ראשית, על היותם כוהנים מיוחסים, שכן ר"ת אזוג הוא: אֶלְמִנָּה זֹנְהָ וְגִרְוֶשָׁה לֹא יִקָּח, כפי הציווי על הכהנים (שכן הפסוק בתורה: אִשָּׁה זֹנָה וְחִלָּלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה גֵרֻוֶשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ כִּי קֹדֶשׁ הוּא לְאֱלֹקֵינוּ" (ויקרא כא, ז). וכן בשפה הברברית המילה 'אזוג' פירושה הגדול.

כיהן כרב הראשי לקהילה בטרודאנט שבמרוקו. נודע בענוותנותו ובצניעותו. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. שמו התפרסם כאדם קדוש המחולל פלאים בשל העובדה שגשמים עקרות רבות היו פונות אליו ונושעות, וכן חולים קשים, שביקשו את ברכתו- נרפאו בדרך פלא לפליאת הרופאים שכבר לא האמינו שיכולים לקום ממיטת חוליים. אנשים קשי יום ומרי נפש נכנסו אל ביתו, ויצאו, כשעל פניהם חיוך רחב בשל העובדה, שידעו כי ברכתיו של הצדיק עושות פרי. לכן כונה ה'באבא דודו'. נפטר ב-כ"ה אדר ה'תשי"ג (1953) לאחר שלקה בהתקף לב. ציונו תרודנת שבמרוקו.

סבא (מצד האב): ר' דוד בן ימין. **אביו:** ר' ברוך. **אימו:** מרת סולטנה. **אישתו:** מרת פרחא. **בנו:** ר' ברוך הידוע בכינוי ה'באבא אלעזיז'. **בתו:** מרת רחל.

מעשה היה ביהודי, שהיה לו עסק משותף עם ערבי. פעם אחת, בחג הפורים, שטה היהודי לשוכרה והלך לבקר את שותפו הערבי, שהתגורר סמוך לביתו. כשראה הערבי את שותפו היהודי במצב של גילופין, הבין שיכול הוא לנצל את המצב. מיד הביא גיליון נייר, וביקש מהיהודי לחתום עליו עבור רכישה נוספת לחנות.

לאחר שהיהודי עשה כאשר התבקש, שילח הערבי את שותפו לביתו. מיד לאחר מכן הוסיף הערבי בכתב ידו כי- "היהודי החתום למטה מאשר בכתב ידו כי הוא מכר את חלקו בחנות לשותפו (וכאן ציין הערבי את שמו) וקיבל על כך סכום הגון המקובל על שני הצדדים, והמכירה נעשתה כדין ואין לאף אחד מן הצדדים את היכולת לחזור בו.

כדי לתת תוקף משפטי למסמך, הערבי הביא בנוסף שני קרובי משפחה. הללו חתמו על המסמך בסוף המסמך בתור עדים, שנכחו במעמד המכירה המעידים כי היהודי קיבל סכום הגון תמורת חלקו בחנות. למחרת, לאחר שהיהודי התעורר משכרותו, בא היהודי לחנות כהרגלו מידי יום.

להפתעתו המרובה, שמע משותפו הערבי, כי מהיום והלאה אין לו דריסת רגל בחנות. הגוי אף הציג לפניו את המסמך בחתימת ידו, מכתב המעיד נאמנה, כי הוא מכר את חלקו, ושקיבל תמורת חלקו את מלוא הכסף ואין לו כל טענות על כך. היהודי הבין עתה את אשר עשה לו שותפו הערבי, כשהוא היה שיכור. אך מה יוכל עתה לעשות כשיש בידי הערבי מסמך חתום, כאשר חתימתו מתנוססת על המסמך בצירוף חתימת שני עדים?! אף שופט לא יפסוק לטובתו במצב שכזה ולא יקבל את טענותיו, שכן שני עדים נוספים חתמו, כי העסקה הייתה לשביעות רצונם של שני הצדדים.

בצר לו, נסע היהודי אל הצדיק 'באבא דודו' וסיפר לו דברים כהווייתם. "אל תפחד", הרגיע אותו הצדיק, "לך לביתך ואל תדבר עם הערבי מטוב ועד רע. לא יאריך הזמן, ובעזרת השם יתברך תראה, איך שהערבי הוא בעצמו יבוא לביתך ויתחנן לפניך, שתסלח לו על המעשה שעשה!".

שמח היהודי עד מאוד שכן ידע, כי כל דברי הצדיק מתקיימים. הוא נסע לביתו והמתין באורך רוח לישועת ה' הקרובה לבוא ורצה לראות כיצד יתקיימו דברי הרב. ואכן מדברי הצדיק לא נפל דבר. מאותו יום ואילך, החלו לפקוד את הערבי צרות שונות ומשונות:

כשרכב על סוסו ליד שער העיר, פגעה בו אבן שזרק ילד ערבי ופצעה אותו והוא נאלץ לשכב במיטת חוליו, כשהוא סובל. עברו יומיים בלבד והוא הוזמן אל מושל העיר. הלה דרש ממנו שיעזוב מיד את הבית בו הוא גר באמתלה שהבית שייך למישהו אחר.

כך הלכו ותכפו הצרות, עד שהערבי בעצמו הבין שלא יתכן ומדובר רק בצירוף מקרים. הוא חשב, שמא כל הצרות באות עליו, מפני שרימה את שותפו היהודי. הוא הבין כי יד ההשגחה פגעה בו והוא אינו מסוגל להמשיך ולחטוף צרות נוספות.

ככל שהעמיק לחשוב בדבר, ראה כי הצרות החלו לאחר שרימה על שותפו היהודי. המסקנה הייתה חד משמעית. הוא הבין, שאם הוא רוצה שיפסיקו המכות והצרות, עליו להתנצל בפני היהודי ולהחזיר אותו למעמדו הקודם.

השכם בבוקר כשהוא שבור ורצוף מחמת כל מה שאירע עימו, הגיע הערבי אל ביתו של היהודי, שותפו לשעבר. הוא נקש על הדלת ולאחר שהיהודי פתח, התנפל הערבי לרגליו ובדמעות שלישי ביקש את סליחתו על מעשהו הנבזי וקרע את המסמך מול עיניו וביקש ממנו לחזור לחנות ולהיות שותפו כפי שהיה כל הזמן.

הרב יצחק אביחצירא המכונה ה"בבא חאקי" זצ"ל- נולד בריסאני (מחוז תאפילאלת שבמרקו) ב-כ"ג באלול ה'תרנ"ה (1895). בהיותו כבן י"ג התייתם מאביו. בשנת ה'תר"ף (1920) בעקבות הגזרות הקשות כנגד היהודים ורצח אחיו ר' דוד על ידי השלטונות עבר מריסאני לעיירה בודניב יחד עם אחיו הבבא סאלי. בשנת ה'תרצ"ו (1936) עבר להתגורר בעיירה ארפוד וייצג אותה מול השלטונות. בשנת ה'תש"ה (1945), עזב את מרקו ועבר לגור בעיר אוראן שבאלג'יריה.

בשנת ה'תש"ח (1948) עלה ארצה יחד עם משפחתו והשתכן במעברה בגבעת אולגה. לאחר מכן מונה כרב הראשי של הערים רמלה ולוד ושימש בתפקיד זה כעשרים שנים. מונה ליו"ר ארגון הרבנים הספרדים ועדות המזרח בארץ ישראל. **מקובל. בעל רוח-הקודש. רבים נהרו לביתו כדי להתבשם מברכותיו.** נפטר ב-כ"ה אדר ב' ה'תש"ל (1970) בתאונת דרכים לאחר שהשכין שלום בית בני זוג. חי כ-75 שנים. בהלווייתו השתתפו יותר מ-20,000 אנשים.

אביו: ר' מסעוד. **סבו:** ר' יעקב. **אחיו:** ר' דוד, ר' ישראל (ה'בבא סאלי'). **ילדיו:** ר' אברהם ("בבא הנא", שימש כרבה הראשי של יבנה ורמלה), ר' פנחס (שימש כראש המועצה הדתית באשדוד), ר' אהרן (שימש כראש העיר רמלה), ר' יחיאל, (רב העיר רמלה וראש מוסדות "אהל יצחק"), מאיר, ר' שמעון (ראש מוסדות "נר יצחק" בירושלים), חסידה בוסו, פלורה סודרי, רחל כנאפו, שמחה שושן, ברכה דהן וחייה רוטנמר.

עוד בהיותו רבה של העיר רמלה היה מכתת את רגליו מעיר לעיר וממושב למושב, כדי לעורר ולחזק את אחיו בני ישראל שבכל אתר ואתר בקיום התורה והמצוות. באחד מביקוריו ביישוב מסוים, שבו הרצה את דבריו במתק שפתיים נפלא ניגשו אליו לאחר דרשתו בני היישוב, וצרתם בפיהם: **"רבינו! יש פה תרנגול משונה שלא מפסיק לקרקר, מטריד הוא אותנו מאד ונודדת שנתינו בלילות"**.

מיד ענה להם ואמר: **"יש פה ילד שהוריו עדיין לא מלו אותו"**. הביטו האנשים זה בזה בתימהון ואמרו: **"לא ידוע לנו על ילד כזה"** - "הזדרזו לברר", ענה להם הצדיק, **"ובעז"ה תמצאו"**. לאחר כמחצית השעה חזרו האנשים ואמרו: **"כן רבינו. מצאנו והבאנו עימנו את הורי הילד"**.

כשעמד אביו של הילד בפני רבינו פרץ הוא בבכי ואמר: **"רבי! מעולם לא חשבתי, שלא למול את בני, אך מה אעשה, ולא הייתה בידי יכולת כספית לערוך את סעודת ה'ברית-מילה' והחלטנו לדחותה, כדי שאף אנו נעשה סעודה כמו כל חברנו, אך לצערנו, הרב מצבנו הכספי לא השתפר, וכבר עברו חמש שנים - ועדיין לא מלנו את בנו!"**.

מיד ציווה הרב להכין סעודה מפוארת לכבוד המצווה, וערכו הם וקיימו את מצוות 'ברית-מילה' בו ביום. **עם קיום מצוות 'ברית-מילה' בילד זה, הפסיק אותו תרנגול את קרקוריו הקולניים.** וכששאלו את באבא חאקי: **"מניין? איך ידעת, שיש כאן ילד לא מהול?"**. ענה הוא להם בענות חן: **"אין דבר שלא כתוב בתורתנו הקדושה, וצריכים אנחנו רק להתקדש ולהיטהר, וכל צפונותיה ייחשפו בפנינו"**.

מעשה בזוג, שהיו נשואים 15 שנה ולא זכו פרי בטן. כששמעו הם על האותות ומופתים, שמתרחשים בעיר רמלה בכוחו של פועל הישועות "באבא חאקי" הזדרזו ובאו לביתו, ובדמעות שליש שפכו את בקשתם בפני רבינו.

"הסירו כל דאגה מליבכם" אמר להם הרב, **"בעזרת ה' יתברך תוך שנה תזכו לזרע קודש בר קיימא, אך בקשה אחת לי אליכם, מיד כשיולד הילד, הביאוהו נא אליי כדי שאברכנו"**. עוד באותה שנה זכו הם לבן בכור, ומשמחתם והתרגשותם הגדולה שכחו את בקשתו של הרב.

כשגדל הילד, התברר, שאינו יכול ללכת ברגליו. והם הצטערו עד מאד. הם דרשו ברופאים, אולם כל ניסיונותיהם עלו בתוהו. או אז נזכר לפתע האבא ואמר לאשתו: **"הרי בזכות ה"באבא חאקי" זכינו בזכותו לבן זה, מדוע לא נלך אליו ונבקש ברכה לבריאותו של בנו?"** וממחשבה למעשה, יצאו הם מיד לדרכם, כשפניהם מועדות לעיר רמלה.

כשהגיעו לביתו של הרב, נכנס האבא עם בנו בידו ואמר ל"באבא חאקי": **"רבי קדוש! הנה ילד זה, זכיתי ונולד הוא בזכות ברכתך, אך עתה ראה איזה שבר עצום, בנו זה משותק הוא ברגליו, ואינו יכול ללכת כלל"** - "והלא אמרתי לכם, שמיד עם היוולדו הביאוהו אליי, כדי שאברכה?" אמר להם הרב.

נזכרו הזוג בבקשתו של רבינו ומיד ביקשו את סליחתו והסבירו, שמהתרגשותם הגדולה שכחו הם את בקשתו. **"לא נורא" אמר להם הצדיק. "הושיבוהו בבקשה על ברכיי, ומיד כשישב הילד על ברכיו של רבנו, לקח הוא מים ומרח את רגליו של הילד. מיותר לציין, שלאחר שהורידו הרב מברכיו, הלך הילד כאחד האדם."**

האדמו"ר הרב ישראל אברהם פורטוגל (פרטיגול) זצ"ל- נולד בסקוולן שבמולדובה (גבול רומניה) ב-י"ח סיוון ה'תרפ"ג (1923). כשהיה כבן תשע למד בישיבה בעיירה וויז'ניצא, שם התעלה במעלות התורה והחסידות. בגיל 14 עבר ללמוד בקישינב. לאחר נישואיו התגורר מספר שנים בבוקרשט. בפרוץ מלחמת העולם השנייה הוא ואביו נלקחו לגטו בצ'רנוביץ, שם עונו על ידי הנאצים. הוא ואביו ניצלו בניסי ניסים. בשנת ה'תש"ה (1944) פעל יחד עם אביו להציל ילדים שהפכו יתומים בשואה והבית התמלא במאות יתומים. לאחר החרפת המצב בקרב יהודי צ'רנוביץ בשל רדיפות הבולשביקים, הבריחו את הילדים לבוקרשט. אביו נכלא ושחרר. בפעם השנייה אביו ורבינו נכלאו בנפרד במשך חמישה חודשים. הם עברו עינויים רבים לאחר שהאשמו בעבירות ריגול למען ארה"ב וישראל. לאחר התערבות נשיא ארה"ב ומזכ"ל האו"ם בשנת ה'תשי"ט (1958) בערב שבת 'נחמו' הם שוחררו, אבל נותרו בכלא עוד מספר ימים מכיוון שלא רצו לחלל שבת.

שנה לאחר מכן נסעו לבלגיה. בסוף שנת ה'תשי"ט (1958) הגיעו לארץ. לאחר כחודש היגרו לארה"ב וגרו בשכונת קראון הייטס בברוקלין שבמדינת ניו יורק. שם פתח עם אביו בית כנסת קהילתי והמשיך בהצלת יהודים. לאחר פטירת אביו ב-ל"א אב ה'תשמ"ב (1982) רבינו הוכתר כאדמו"ר השני מסקולען. קהל רב של חסידים התקבצו סביבו. **אהב כל יהודי ויהודי כאילו הוא בנו החביב. מסר עצמו עבור כלל ישראל. קיבל אנשים במשך שעות ארוכות. שקד על התורה הקדושה וסיגף עצמו בסיגופים ותעניות. זכה להציל רבים ולהשיבם לשורש מחצבתם. היה בשמחה תמידית. עמד כל ימיו בנשיאות מוסדותיו 'חסד לאברהם' שיסד אביו. רבים נושעו מברכותיו. מפורסם היה במתן צדקה וחסד. נפטר ב-כ"ה אדר ב' ה'תשע"ט (2019) בבורו פארק שבניו-יורק. חי כ-96 שנים. ציונו במונסי.**

סבא (מצד האב): ר' ישראל אברהם (רבה של סקולען). **אביו:** האדמו"ר ר' אליעזר זוסיא. **אימו:** הרבנית מרת שיינא רחל (בת ר' יעקב). **אשתו:** הרבנית מרת ריזל (בת ר' מנחם שטרן, רבה של גבעת שאול בירושלים. נישא בשנת ה'תש"י). **מרבותיו:** האדמו"רים אביו, ר' אליעזר זוסיא, ר' אליעזר הגר מוויז'ניץ (דמשק אליעזר), ר' יהודה לייב צירלזון (רבה של קישינב), ר' ישראל אברהם שטיין מפאלטישאן. **ילדיו:** האדמו"ר ר' ישעיה יעקב (ממלא מקום אביו כאדמו"ר מסקולען, מלפנים רב קהילת 'מאור הגולה' במונטריאול), ר' מאיר (אב"ד סקולען וויליאמסבורג), האדמו"ר ר' אפרים חיים יהודה (מונסי), האדמו"ר ר' צבי נח (לייקווד), ר' שמואל מרדכי (אב"ד סקולען בורו-פארק), הרבנית לאה ליבא (נישאה לר' חיים דב שטרן, אב"ד סקולען, בני ברק), הרבנית חיה שרה (נישאה לר' שמעון יואל וויינברגר, דומ"ץ סקולען בויליאמסבורג), הרבנית נחמה (נישאה לר' דוד לייב קליגהויפט, ראש כולל סקולען בבורו פארק). **מספריו: ישם ושארית ישראל- כתבי סבו.**

קדושתו של כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זיע"א וזהירותו בענייני קדושה ושמירת עיניים היתה מופלאה. לפני כמה שנים הרבי היה צריך לעבור ניתוח בבית הרפואה, והרבי התנה עם הרופאים, שהוא מסכים שינתחו אותו בתנאי ששום אישה לא תיגע בו בכל ימי אשפוזו בבית הרפואה, רק גברים בלבד. הרופאים הסכימו על כך. הרבי נכנס לבית הרפואה ביום המיועד. הכניסו אותו לחדר הניתוחים, והתחילו להרדומו לקראת הניתוח. כשראו שהרבי כבר רדום היטב, נתנו את רשותם לאחות שהיתה שם לעזור להם, כיוון שהרבי כבר היה רדום ואף אחד לא ידע, שאישה נגעה בו.

להפתעתם ולפליאתם העצומה, **ברגע שהאחות התחילה לנגוע בו, הרבי התעורר בפתע פתאום מתרדמתו והתחיל לשאוג שהוא מתנגד נחרצות לכך. הלא הוא ביקש בדווקא ששום אישה לא תיגע בו, ולמה אינם מקיימים את הבטחתם.** הרבי אמר להם שהוא לא מסכים שינתחו אותו עד שבנו הרה"צ רבי יעקב ישעיה שליט"א יכנס לשם ויעמוד לצידו וישמור עליו ששום אישה לא תיגע בו. גם לאחר שהרופאים אמרו שאינם יכולים להכניס שום אדם זר לחדר הניתוחים בעת הניתוח, הרבי התנגד מפורשות. לא היתה להם ברירה אחרת, והניחו לבנו של הרבי להיכנס לשם. רק לאחר שנכנס ושמר על אביו, הרבי הרשה שיתחילו לעשות את הניתוח...

הרב החסיד הנעלה ר' חיים יודל אסטרייכר שליט"א, מחשובי מרביצי תורה בעיר התורה לייקווד סיפר, שידוע שכל"ק מרן האדמו"ר מסקולען זיע"א היה מגיע להשתתף כמעט בכל חתונה וחתונה שהיו מזמינים אותו. רק בזמן האחרון, שהרבי ממרום גילו המופלג היה כבר חלש מאוד, הוחלט שהרבי לא ישתתף בשום חתונה. גם כשאחד ממשמשי הנאמנים והמקורבים אליו ביותר השיא את אחד מיוצאי חלציו, הרבי לא בא להשתתף – וזאת כדי להראות שהרבי לא משתתף בשום שמחה, יהיה מי שיהיה – לבד מנכדיו או ניניו.

"פעם", ר' חיים יודל סיפר, "בשמחת הנישואין של אחד מקרובי, הנוכחים הופתעו לראות את הרבי מסקולען מגיע להשתתף בשמחת החתונה. הדבר היה לפלא גדול, שהרי היה ידוע שהרבי לא יוצא כלל מביתו לשמחות. לאחר חקירות אצל הגבאים נודע דבר נפלא. אבי הכלה נכנס עם בתו הכלה לקראת החתונה להתברך אצל הרבי. **באמצע הכלה פרצה בבכי מר.** הרבי שאל למה היא בוכה. אמרו לרבי שהכלה אומרת ששמעה שהרבי לא ישתתף בשמחת נישואיה. הדבר כואב לה מאוד, ולכן היא בוכה. כשהגיע זמן החתונה, הרבי אמר לפתע להפתעת הגבאים, שהוא רוצה להשתתף בחתונה. הם השתוממו מאוד, הרי עשו גדר שהרבי לא ילך לחתונות. אפילו לשמחת החתונה שעשה אחד מהמשמשים הקרובים הרבי לא הלך. מה ראה כאן הרבי, שנחוץ לשנות את החלטתו? הרבי ענה "הרי הכלה בכתה"..." **הסיפורים מעובדים מתוך העלון הנפלא 'נועם שיח'- שיחות הרה"ג רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאנטוב לייקווד**

אם ראשונים כמלאכים - חכם סלמאן חוג'י עבודי זצ"ל

מרן הרב חכם סלמאן חוג'י עבודי זצ"ל- נולד בחודש תמוז ה'תרנ"ד (1894) בבגדאד. בילדותו למד בתלמוד תורה 'מדרש תלמוד תורה' ובישיבת מדרש בית זלכה. התבלט בשקידתו העצומה ועמד בראש חבורת תלמידים שלמדו יחד מעבר לשעות סדרי הישיבה, עד חצות הלילה. כדי להימנע מגיוס לצבא העות'מאני במלחמת העולם הראשונה, נמלט בשנת ה'תרע"ד (1914) עם הרב משה יהושע (לימים שימש כרבה של גבעתיים) לבצרה. שם התארחו בבית רב העיר חכם יחזקאל ששון. רבינו יסד את ישיבת 'עזרא הסופר' בתקופה זו (בכפר שבו נקבר עזרא הסופר, ולכן קרא לישיבה על שמו). עד אז היתה שם קבוצה שלמדה רק תהילים וזוהר. רבינו בחר קבוצת תלמידים והתחיל ללמדם תלמוד. בסיום המלחמה חזר לבגדאד והתחיל לשמש כראש ישיבת 'תומכי תורה'. בשנת ה'תרפ"ג (1923) נבחר לשמש כחבר הוועד הרוחני וחבר בית הדין בבגדאד. בשנת ה'תרפ"ח (1928) התחיל לשמש כאב בית הדין בבגדאד. בשנת ה'תש"ז (1947) התחיל לשמש כרבה הראשי של בגדאד וראש בית הדין לערעורים. עמד בראש הנהלת התלמוד תורה והחברה קדישא. מסר שיעורים גם במדרש בית זלכה.

בשנת ה'תשי"א (1951) עלה לארץ ישראל. בהתחלה לא הכירו אותו ורבינו בענוותנותו לא פרסם את עצמו. רבינו עסק לפרנסתו בקטיף ובזיפות כבישים! אחד ממכריו ראה אותו ודאג לפרסם את שמו. בחודש שבט ה'תשי"ב (1952) התחיל לשמש כדיין בבית הדין בפתח תקוה. בתקופה זו התגורר בבית מרן הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל. בשנת ה'תשט"ז (1957) התחיל לשמש כאב בית דין בירושלים. בשנת ה'תש"ך (1960) התחיל לשמש כנציג של מועצת הרבנות הראשית בועדה לבחירת הרבנים הראשיים. בשנת ה'תשכ"ד (1964) שימש כחבר מועצת הרבנות הראשית. שנה לאחר מכן התמנה לבית הדין הרבני הגדול לערעורים. גאון אדיר. ענותן מופלא. מסר שיעורים בבית הכנסת 'אוהל רחל' בשכונת רוחמה, 'מנחת יהודה', 'בחר', 'טוויג' ו'עזרא הסופר'. גאון עולם. בקי עצום בכל ספרי הפוסקים! חסידותו, פרישותו וענוותנותו היו מן המפורסמות. היה רגיל בתעניות ובסיגופים. נהג להתענות גם בעשרת ימי תשובה. היה אוהב שלום ורודף שלום וגם למתריסים נגדו ומעליבים אותו היה שותק כשחיוך על פניו. נפטר ב-כ"ה אדר א ה'תשל"ג (1973). חי כ-71 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת רימה. **חברותא:** המקובל הרב יעקב מוצפי. **מרבותיו:** המקובלים הצדיקים הרב יהודה פתיה, הרב שמעון אגסי, הרב שמעון מרדכי, הרב צדקה חוצין, הרב יצחק מכלל.

חכמי בגדד היו נוהגים לבקר בחגים בבית העשירים שהיו מחזיקי תורה. פעם אחת רבינו ביקר בביתו של אחד מעשירי העיר, שהיה מוקיר רבנן. המשרת כיבד את רבי סלמאן בכוס תה מהביל ממותק בשלוש כפיות סוכר גדושות. העשיר ביקש ממשרתו להכין לו תה עם כפית סוכר אחת בלבד. העשיר ורבי סלמאן קיבלו את כוסות התה, בירכו ולגמו.

פניו של העשיר מיד השתנו. טעמו של התה היה דוחה. התברר כי המשרת טעה והחליף בין הסוכר למלח. הוא הכניס כפיות גדושות של מלח במקום סוכר. העשיר הביט בפני רבי סלמאן ונדהם. רבינו, שקיבל כוס תה 'ממותק' בשלוש כפיות גדושות במלח, לגם בהנאה את כל תכולת הכוס, כשהוא מראה שכולו שבע רצון ומדושן עונג ובלבד שלא לבייש את המשרת.

העשיר התפלא ושאל: "כיצד רבינו מסוגל לשתות כוס תה גדושה בשלוש כפיות מלח?!". תוך כדי דיבור העשיר התנצל על הטעות המצערת של המשרת. רבי סלמאן רמז לו שלא יקרא למשרת ויספר לו על טעותו המבישה ובכך יבייש אותו חלילה. רבי סלמאן הסביר: "אין דבר. מה ההבדל בין סוכר למלח? גם הסוכר לבן וגם המלח לבן. ה' יתברך ברא גם את זה וגם את זה ובהחלט עלולה לקרות טעות בהחלפה ביניהם". (מעובד מתוך 'הלמות עמלים')

פעם אחת תלמיד הגיע לפני רבינו הגאון מרן הרב בן ציון אבא שאול עם רשימת שאלות בהלכה. התלמיד התחיל להרצות את שאלותיו בזו אחר זו ומרן הרב בן ציון עונה לעומתו: "מותר!", "אסור!". נותרו מספר שאלות שמרן הרב בן ציון אבא שאול חשש להתיר, לכן אמר לתלמיד: "בבית הכנסת 'עזרא הסופר', יושב חכם סלמאן חוג'י עבודי, מגאוני חכמי בבל ו'אב בית הדין הגדול' בירושלים".

"לך אליו, שאל אותו את אותן שאלות ותחזור אלי כדי שאדע מה הצדיק ענה!". התלמיד בירר באיזה שעה רבינו מגיע. אמרו לו: "הרב פותח את שיעורו בשעה שתיים. אפשר לבוא לשאול אותו בין אחת לשתיים. הרב עונה על שאלות בשעה זו!". התלמיד הגיע בשעה אחת. הוא ראה אדם מבוגר שניקה את הספסלים בתוך בית-הכנסת.

המנקה שאל אותו: "מה אתה מחפש כאן?". התלמיד השיב: "היכן נמצא חכם עבודי?". רבינו ענה: "מה אתה רוצה ממנו?". התלמיד הבין כי האדם המבוגר שמנקה את הספסלים ושאל אותו הוא רבינו. בענוותנותו רבינו לא חס על כבודו ולכן גם מרשה לעצמו לנקות את בית-הכנסת. עושה את תפקיד השמש.

התלמיד שאל את השאלות. על כל אחת ואחת רבינו ענה: "מותר!" כשהוא במקביל ממשיך לנקות את בית הכנסת. אותו תלמיד יצא במורת רוח ובתסכול גדול. הצדיק ענה על כל השאלות הקשות 'מותר'. התלמיד אפילו לא חשב לחזור ולהודיע למרן הרב בן ציון אבא שאול את תשובותיו של רבינו. למחרת, מרן הרב בן ציון אבא שאול קרא לתלמיד ושאל: "נו, מה ענה לך חכם סלמאן?".

התלמיד סיפר דברים כהוויתן: "הוא השיב מהר כלאחר יד. כיצד אסמוך על הוראתו?!". מרן הרב בן ציון נחרד ונחץ בו: "מה עולה בדעתך? דע לך שהוא גאון עולם. בקי עצום בכל ספרי הפוסקים! לפני שעה לך 'מותר', העביר בראשו עשרות מראי מקומות מש"ס ופוסקים, ראשונים ואחרונים. אתה יכול לסמוך בוודאות על מה שפסק לך". (מעובד מתוך 'רבינו האור לציון')

הגאון הרב אברהם חיים ברים זצ"ל - נולד בעיר העתיקה בירושלים בשנת ה'תרפ"ב (1922). בילדותו למד בתלמוד תורה 'עץ חיים' ובנערותו בישיבת 'עץ חיים'. כבר בגיל צעיר התפרסם כלמדן ועילוי. הקים יחד עם אחיו, ר' יהושע את הכולל של בויאן בירושלים. שימש כר"מ בישיבת מיר. בהמשך התמנה למשיב בישיבת סלובודקה בבני ברק, שם היה קשור לרב יחזקאל אברמסקי. היה ידוע בסלובודקה כי רבינו יודע את הש"ס על בוריו. בהמשך מונה לר"מ בישיבת רוז'ין בבני ברק, לאחר מכן ייסד את ישיבת 'אוהל יעקב' בבני-ברק ואף עמד בראשה. בהמשך נקרא לעמוד בראשות ישיבת סקווירא בארצות הברית, בשנת ה'תשל"ח (1977) ויתר על משרתו לטובת הרב דב מאיר קרויזר וירש את משרתו כראש ישיבת פרשבורג. בהמשך עמד בראשות ישיבת 'משכן יוסף'.

בהיותו כבן 17 חיבר מערכות רבות בהן מתרץ 18 קושיות במהלך אחד. גאון בנגלה ובנסתר. כל כתביו של מרן החזון אי"ש היו שגורים בפיו ומונחים במוחו כקופסא. בעל חסד מופלא. נזהר בכבוד כל אדם. הכרת הטוב שלו הייתה מופלאה. דאגתו לזולת נודעה בשערים. דאג לכבוד כל אדם. הרביץ תורה לעדרים. עסק בצורכי צדקה בסתר. סיגל לעצמו חיי פרישות. ברוב אהבתו התפלל עבור כל אחד מישראל. נפטר במוצאי שבת, ליל כ"ו אדר ה'תשס"ב (2002). חי כ-80 שנים. ציונו בהר הזיתים בירושלים.

אביו: ר' מרדכי דוד (חסיד בויאן, מראשי הנהלת כולל גליציה. שם המשפחה במקור היה קלגסברון). **אשתו:** מרת רוחמה הינדל (בת ר' ישראל טויסיג). **אחיו:** ר' יהושע השיל (ראש ישיבת בויאן), ר' משה (אביו של ר' יהושע השיל ראש ישיבת בוהוש). **מרבתי:** ר' איסר זלמן מלצר, ר' אברהם ישעיהו קרליץ (החזון אי"ש- רבו המובהק), ר' יחזקאל לוינשטיין. **חברותא:** ר' שלמה זלמן אוירבך. **חתנו:** ר' מרדכי שלמה שטיינמץ (רב חסידות וז'ניץ בהר נוף). **בתו:** מרת אסתר (נישאה לר' משה אלישיב, בנו של ר' יוסף שלום אלישיב). **מספריו:** ישנות חיים - תולדות חייו של רבינו.

מעשה באחד ממיועיו, שהיה בעל משפחה גדולה, שפתח חנות שבה מכר מוצרים שונים. רבינו דירבן את בני משפחתו ואת תלמידיו שיפקדו את החנות, ויקנו בה את המוצרים הדרושים להם, על מנת לעודדו ולהביא ברכה והצלחה בפרנסתו (רבינו פטר מחובה זו את מי שאמר לו שיש לו מקום קבוע לקניות, והמוכר שם עלול להיפגע על ידי כך). כאשר ראה רבינו כי כמה מהם מהססים, **הבין, כי הכסף אינו מצוי באמתחתם, ולכן נתן להם מכספו כדי לכלכל את שניהם כאחד, ולא ידע בעל החנות, כיצד יצאו מוניטין לחנותו ולסחורתו תוך ימים אחדים.**

באחת השנים בערב יוה"כ, כאשר שהה רבינו בבית המדרש בסקווירא, הרגיש חולשה נוראה, אחרי שצם עשרה ימים, כדרכו לצום בכל עשרת ימי תשובה. עבר לפניו אברך אחד חשוק בניס ל"ע, קרא לו רבינו וביקשו שיביא לו מעט מים חמים, כדי שישתה ותחי נפשו. רץ האברך כהרף עין והביא לו מים חיים כבקשתו, לאחר ששתה והוטב לו קצת, פנה אל האברך מטיבו ואמר לו: "**בזאת השנה הינך נושע!**"

האברך בהתרגשותו רץ אל בנו של רבינו וסיפר לו, מה שאמר לו אביו. שאל הבן את אביו לפשר ההבטחה המפורשת, ענה לו ר' חיים: "**מכיוון שהאברך הזה החיה אותי ממש, הנני אסיר תודה לו וכולי מלא הכרת הטוב אליו, ובהכרח שישווע בזאת השנה...**" ואכן לתקופת השנה נושע האברך. במשך השנה עד שנושע לא נח רבי חיים ולא שקט, והירבה עבור האברך תפילות שישווע.

בתקופה שכיחן רבינו כראש ישיבת סקווירא בארה"ב, נשבר ליבו בקרבו, בכל פעם שהבחין ב'משולח' שהגיע מארץ הקודש על מנת לחזר על הפתחים. הוא לא היה מסוגל לשאת את צערו של הזולת ואת בזיונו והרגיש שליבו לא עומד בכך. רבי חיים לא יכול היה להשלים עם העובדה שהוא יושב על כיסא ראש הישיבה, ואילו מישהו מתדפק על פתחי הבתים. בתחילה ניסה להסתתר מעיני המשולח, לבל יבחין בו ויתבייש מאוד, אולם כשראה שאלו מעשים שבכל יום, היה נוהג לזמן את עצמו אל המשולח, ויחד הלכו והסתובבו בין הבתים... הוא הסביר למשולח שזה מנהג המקום, שראש הישיבה מצטרף אל המשולחים בדרכם לאסוף כסף... כמובן שהצטרפותו של רבינו למשולחים סייעה להם מאוד והעלתה את הסכום שאספו באופן ניכר, ולא ידע המשולח, כי רבי חיים בעצמו קבע את מנהג המקום הזה.

מעשה באחד מגדולי תלמידי הגאון רבי חיים ברים זצ"ל שדיברו בו נכבדות לתפקיד תורני רם, בסניף של אחד המוסדות התורניים הידועים, אולם מכיוון שסניף זה שכן בעיר העתיקה בירושלים והימים ימי בהלות של שנת ה'תש"נ, עלה בליבו הספק, אולי יש כאן עניין לחשוש למקום סכנה. הגיע אפוא, התלמיד לשאול את רבינו. לאחר שהציע את שאלתו מכל הצדדים, נטה הרב להסכים למשרה, אלא שאז תוך כדי דיבור סיפר התלמיד, כי למשרה זו היו מועמדים נוספים, אלא שהכריעו לקבל אותו. התלמיד חשב לגרום הנאה לרבו בעובדה שתלמידיו - פרי עמלו מבוקשים הם בהכילי התורה. אולם פניו של רבי חיים חווירו למשמע הדברים, הוא הזדעזע ואמר: "מה!?! על משרה זו יש עוד מועמד, ואתה עדיין לא הסרת את מועמדותך?! עדיין אתה מתמודד מולו?! הרי זה נוגד את כל מציאותי, דורך אתה על הנקודה המרכזית בליבי. מדוע לא הסרת את מועמדותך, בזמן שקיים מתמודד נוסף? שאלה זו לא עלה בדעתך כלל לשאול, והרי זוהי השאלה המרכזית מכל השאלות שלך..."

ר' ראובן קרלנשטיין סיפר, כי באחד הימים דרש רבינו דרשה בציבור, שאותה הקריא מתוך דף. לאחר שסיים את הדרשה ועזב את המקום, הבחינו, כי הוא שכח את הדף על הסטנדר, נטלו אותו בידיהם, ואז התברר להם שהוא ריק. בוודאי יש דברים בגו – הבינו כולם, אולם רבינו סירב להסביר את העניין, ורק לאחר הפצרות מרבות אמר, כי הדרשן שלפניו הקריא את דרשתו מתוך הכתב, והוא היה סבור שאם ידבר בעל פה, יראה, כאילו הוא דרשן גדול ממנו, לפיכך נטל דף ריק, ועשה עצמו כקורא מתוכו... (הסיפורים מתוך 'שנות חיים')

המקובל רבי חיים סינאוני זצ"ל: נולד בערב כיפור בשנת ה'תרנ"ח (1898) בעיירה סנואן הסמוכה לעיר תעז, מקום מנוחת כבודו של המשורר האלוקי הנערץ, הרב שלום שבזי זצ"ל. בהיותו בן י"ז שנים, הוסמך לרבנות בידי הרב שלמה בן יוסף טביב זצ"ל וגם זכה ללמוד עמו במחיצתו קבלה, בקדושה ובטהרה, ומפה לאוזן קיבל ממנו "הקדמות" בתורת האריז"ל, דבר שזכו לו רק יחידי סגולה. נמשך תמיד אחרי הזוהר הקדוש ועשה חיל בלימודיו בו. עניו וירא שמים, ובקי מופלג בכל חדרי התורה. אך לימוד הזוהר והקבלה היה לחם חוקו כל ימי חייו. חי בדוחק ובצמצום רב והגה בתורה יומם וליל. העמיד תלמידים והשרה עליהם מרחו הטהורה, רוח של תורה וקדושה. חסידא קדישא, איש אשכולות ומופת לרבים, ששמעו יצא לתהילה בכל הארץ. בעל רוח-הקודש. ענוותן. גאון בנגלה ובנסתר. רבים שיחרו לפתחו. ראשית חינכו קיבל מאביו והמשך לימודיו בעיירה ג'בל צבר. מנעוריו ניכר היה בשקדנותו, בתבונתו, בענוותנותו ובחיי הטהרה והצנע אשר חי. חריצותו וחריפותו היו מן המפורסמות.

בהיותו רב של אחד המחוזות הגדולים בשרעב, נהג להסתובב בכפרים ללמד את בני ישראל ולפקח על הדיינים והשוחטים. הוא הוכיח את הציבור בדרכי נועם, אך בשעת הצורך ידע לעמוד בפרץ בגבורה ובכבוד. התגורר ביהוד, אולם שמו והשפעתו היו מפורסמים בחוגים רבים ברחבי הארץ. **אברכי ישיבות ותלמידי כוללים היו באים אליו לשחר את פניו ולהתבשם מתורתו ומאמרי פי חכם חן, שהשכיל להשמיע באוזניהם. אהבת ישראל עצומה פיעמה בקרבו ולא נתנה לו מנוח, וכל אדם שהגיע אליו בצרתו זכה לישועה.** עלה לארץ בשנת ה'תש"ט (1949). נפטר ב-כ"ז באדר ה'תשל"ט (1979). חי כ-81 שנים. על ציונו נכתב: **"סנגורם של ישראל"**.

מספריו: נכדו, מר גדעון סינאוני, הוציא לאור את כתבי ידו בחמישה ספרים עד כה: **מקום מקדש יעטרת תפארת יעטרות חיים יארזי לבנון יתורת חכם. מתלמידיו:** המקובלים הרב מרדכי שרעבי זצ"ל, הרב סעדיה בן אור זצ"ל.

רבינו אהב בכל ליבו את הצניעות ואת ההסתרה, אולם משמיים רצו אחרת ולכן סובבה ההשגחה העליונה, שאורו של רבינו יאיר, ומעשה שהיה כך היה: המקובל הרב יוסף וולטוך זצ"ל היה בקשרי ידידות עמוקים עם הצדיק הנסתר ר' משה וינשטוק זצ"ל, שהתגורר בשכונת 'בתי ורשה' שבירושלים. אצלו פשט בד"כ את ספקותיו בלימוד הקבלה וביחד המתיקו סוד בעניינים העומדים ברומו של עולם.

באחד הימים של שנת ה'תשכ"ז כשנכנס הרב וולטוך לבית הרב וינשטוק, ראה על השולחן מכתב הממוען אל **כבוד קדושת המקובל הצדיק הנסתר, כמוהר"ר ר' חיים סינאוני שליט"א- כפר יהוד.** הרב וולטוך התרשם מאוד מהתארים הנכבדים שחלק ר' וינשטוק, ולכן שאל: "מי זה?". השיב לו: "הצדיק ר' חיים סינאוני, הינו גדול דורנו בקבלה ומסתיר עצמו מאוד, ואגלה את אזנך, שמהיום והלאה תהיה לך כתובת חדשה לברור ספקות ובעיות בלימוד. אצלו תמצא תמיד את שתאוהו נפשך לדעת".

הרב וולטוך לא התמהמה, ומיד כיוון פעמיו לכפר יהוד להקביל את פני הגאון הנחבא אל הכלים. בבואו ליהוד, ראה לפניו אדם צנום הלובש בגדים פשוטים וסנדלים לרגליו. הוא נכנס אל חדרו האישי של רבנו, שם ניסה לתהות על קנקנו. הרב וולטוך הביט סביבו וחיפש אחר ספרי קודש או ספרי קבלה שיעידו על הלומד בהם- אך בכל החדר לא היה זכר לספרים. הרב המשיך לבחון בעיניו החודרות את חפצי הבית, **עד שגילה בתוך ארון סגור עם דלתים- ספריה גדולה בת אלפי ספרים בכל מקצועות התורה ובמיוחד בקבלה.** רבינו שחש כי נתגלה סודו, הצטנע ואמר בענווה יתרה לרב וולטוך: **"שמעתי אנשים אומרים, שסגולה בדוקה להינצל ממזיקין ושאר מרעין בישין, להחזיק בבית ספרי קבלה, ולכן החלטתי למלא את ארוני בספרים אלו"**.

ר' יוסף וולטוך הבין, שזו אמתלה טובה להסוות את גדולת ר' חיים, ולכן פנה לצדיק ואמר: "יודע אני היטב מי כבודו וכמה גדולה קדושתו, שמעתי את שמעו מפיו של ר' משה וינשטוק". אחר שוחח עמו בשיחה תורנית, שבסיומה יצא עם רשמים עמוקים. שנה לאחר אותה פגישה התעוררה קושיה עצומה בקבלה אצל הרב וולטוך, אשר התחבט בה רבות והלך למקובלים רבים, כדי שיתרצו אותה. תירוצים רבים שמע אך את רובם הפריך. לאחר התרוצצויות רבות אצל גדולי הצדיקים החליט להציג את שאלתו בפני רבינו.

בחדש תמוז ה'תשכ"ח נסע הרב וולטוך עם תלמידו לכפר יהוד, שם פגש את רבינו. לאחר דרישת השלום כנהוג אמר ר' וולטוך לר' חיים: "יש לי שאלה עמוקה לשאול את כבודו". רבינו ענה לו ברוך ובחיבה: "שאל בני, שאל". ביקש הרב וולטוך את אחד הספרים כדי להציג את שאלתו. רבינו פנה לתלמיד שנלווה וביקשו להוציא מהספרייה שורה פלונית בצד אלמוני את הספר הנצרך. התלמיד עשה כמצווה עליו והגיש לרב וולטוך את הספר. לאחר מכן הרב שאל את שאלתו. הצדיק ר' חיים מבלי להרהר הרבה החל לצטט בעל-פה מובאות שונות ממקומות מסוימים בספרי הקבלה, עד שכל הציטוטים יחדיו הוו תשובה מוצקת ויסודית לקושיה העצומה. רגעים ספורים של דומיה שררו בחדר. כאשר הרב וולטוך עיכל בדעתו את התירוצ, קפץ מכיסאו, כשהתרגשות של שמחה מציפה אותו. התפעלותו הייתה מאופן התשובה ומהעמקות הטמונה בה.

הוא סיפר לתלמידו, כי תירוצ דומה קיבל מהרב וינשטוק. אלא שהרב וינשטוק האריך בתירוצו שעה ארוכה, ואילו רבינו תמצת במילים ספורות את תשובתו הגאונית. פיו של הרב וולטוך לא חדל מלהלל את חוכמתו ואת קדושתו של רבינו חיים סינאוני בפני יחידי סגולה. ומני אז החל אורו הבהיר של רבנו לזרוח ולהאיר באור יקר למקובלים ולצדיקים הנסתרים, ששיחרו לפתחו וביקשו תורה מפהו בהביאם עימם את תלמידיהם וחבריהם. **אולם מכל מקום המשיך רבינו לשמור על שתיקה מוחלטת וגמורה על מעשיו בקרב שכניו- תושבי יהוד והערים הסמוכות לה.** (מעובד מתוך 'דרך צדיקים')

המקובל רבי חיים סינאוני זצ"ל: נולד בערב כיפור בשנת ה'תרנ"ח (1898) בעיירה סנאן הסמוכה לעיר תעז, מקום מנוחת כבודו של המשורר האלוקי הנערץ, הרב שלום שבזי זצ"ל. בהיותו בן י"ז שנים, הוסמך לרבנות בידי הרב שלמה בן יוסף טביב זצ"ל וגם זכה ללמוד עמו במחיצתו קבלה, בקדושה ובטהרה, ומפה לאוזן קיבל ממנו "הקדמות" בתורת האריז"ל, דבר שזכו לו רק יחידי סגולה. נמשך תמיד אחרי הזוהר הקדוש ועשה חיל בלימודיו בו. עניו וירא שמים, ובקי מופלג בכל חדרי התורה. אך לימוד הזוהר והקבלה היה לחם חוקו כל ימי חייו. חי בדוחק ובצמצום רב והגה בתורה יומם וליל. העמיד תלמידים והשרה עליהם מרוחו הטהורה, רוח של תורה וקדושה. חסידא קדישא, איש אשכולות ומופת לרבים, ששמעו יצא לתהילה בכל הארץ. בעל רוח-הקודש. ענוותן. גאון בנגלה ובנסתר. רבים שיחרו לפתחו. ראשית חינכו קיבל מאביו והמשך לימודיו בעיירה ג'בל צבר. מנעוריו ניכר היה בשקדנותו, בתבונתו, בענוותנותו ובחיי הטהרה והצנע אשר חי. חריצותו וחריפותו היו מן המפורסמות.

בהיותו רב של אחד המחוזות הגדולים בשרעב, נהג להסתובב בכפרים ללמד את בני ישראל ולפקח על הדיינים והשוחטים. הוא הוכיח את הציבור בדרכי נועם, אך בשעת הצורך ידע לעמוד בפרץ בגבורה ובכבוד. התגורר ביהוד, אולם שמו והשפעתו היו מפורסמים בחוגים רבים ברחבי הארץ. **אברכי ישיבות ותלמידי כוללים היו באים אליו לשחר את פניו ולהתבשם מתורתו ומאמרי פי חכם חן, שהשכיל להשמיע באוזניהם. אהבת ישראל עצומה פיעמה בקרבו ולא נתנה לו מנוח, וכל אדם שהגיע אליו בצרתו זכה לישועה.** עלה לארץ בשנת ה'תש"ט (1949). נפטר ב-כ"ז באדר ה'תשל"ט (1979). חי כ-81 שנים. על ציונו נכתב: **"סנגורם של ישראל"**.

מספריו: נכדו, מר גדעון סינאוני, הוציא לאור את כתבי ידו בחמישה ספרים עד כה: **מקום מקדש יעטרת תפארת יעטרות חיים יארזי לבנון יתורת חכם. מתלמידיו:** המקובלים הרב מרדכי שרעבי זצ"ל, הרב סעדיה בן אור זצ"ל.

די היה לרב בפחות משלוש שעות שינה ביממה, כדי לעמוד על רגליו רענן ומלא מרץ. שלוש שעות היו הזמן המרבי ביותר, ורבינו הקפיד שיהיו בחצי הראשון של הלילה דווקא, כדי שבחצי השני יעסוק בתורת הח"ן. פעמים רבות, בעיקר באחרית ימיו פחת משנתו המועטת והסתפק בנמנום בלבד. פרוסת לחם דלה בתוספת קלה השביעו את נפשו ונתנו לו כח להמשיך הלאה בעבודת הקודש. רק בשבתות ובימים טובים יצא מגדרו וטעם חתיכת עוף קטנה מטעם 'וקראת לשבת עונג'. מדי יום ביומו טבל וקידש עצמו במקווה. ימים רבים ישב בתעניות רצופות.

בספר 'דרך צדיקים' הובאו סיפורים רבים על רבינו, בהם ניתן לראות עין בעין, כי רוח הקודש פיעמה בקרב רבינו. שמו הטוב של רבנו נישא בפי כל. תלמידי חכמים הכירו בו כמורה דרך בעל שיעור קומה, רבים נהרו אליו כדי לשמוע עצה ותושייה, נוכרים כיהודים נשאו עינם אל החכם היהודי, ביודעם שהינו מקובל וחשוב גם בעיני היושבים ראשונה במלכות. כדי להשתלט על המון הצובאים, מינה הרב שמש אשר פקח על הסדר והכניס את הבאים לפי תורם. מקום מושבו של הצדיק היה בחדר סגור בביתו, ואילו האנשים המתינו ברחבה שליד הבית, ולא הייתה כל אפשרות לראות את פני הצדיק זולתי בהיכנסם פנימה. ולמרות זאת ראו הבאים דבר פלא, כמידי פעם בפעם, קרא רבנו לשמשו הנאמן ואמר לו: **"בחוץ ממתנינה אישה במלבוש פלוני. לך ואמור לה, שתשוב לביתה כי היום הרב לא יקבלה מחמת שאיננה טהורה, ותפייס אותה בדברים, שתשוב הנה רק כאשר תטהר מטומאת נידתה"**. ועל זה הדרך גם ליהודיות וגם לגויות. כשיגיש השמש לומר לנשים את דברי השליחות מהצדיק, היה מעורר בקרבן התפעלות עצומה וכפולה, מהיכן ידע רבנו על בואן בכלל ועל טומאתן בפרט.

עוד הובא בספר סיפור מדהים המגלה מה כוחו של הרב בפיו. וכי 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים': אברך אחד מרמת-גן נשא לאישה בחורה, שאינה יפה בלשון המעטה. האברך ניסה להתעלם מעובדה זו- אך לשווא. החיצוניות של אשתו העיבה את שלוותו והטרדידתהו מאוד. לימים נקלע לביתו של הגאון הרב כדורי יצחק זצ"ל וביקשו שיברך את אשתו בחן וביופי. הרב כדורי שקל את הדברים ואמר לאברך: **"לא כדאי לך! אולם, אם דווקא תחפוץ בכך, לך למשכנו של אביר הרועים, הצדיק המקובל רבינו חיים סנאוני והוא יפעל בשבילך!"**.

האברך לא אחר לעשות כדברי הרב כדורי, ובתוך ימים מועטים השכים לפתחו של רבינו. בחרדת קודש שטח לפניו את בקשתו. אך רבנו חיים פסק נמרצות: **"לא כדאי לייפותה, היא תתגאה ביופיה!"**. האברך החריש למשמע הדברים. בעודו מחריש רבינו פנה אליו ושאל: **"האם בכל זאת תחפוץ בניסיון לחיות עם אישה נאה?"**, האברך חכך בדעתו ולאחר שניות אחדות הנהג בראשו בחיוב. **"תתייפה חנה!"** אמר רבינו. בבוא האברך לביתו, ראה כי חל שינוי בפניה של אשתו. כעורה נעלם וחן מלכותי נסוך עליה. שוב ושוב התבונן בה וראה בחוש כי אמירתו הקצרה של רבינו פעלה. לא רק האברך הבחין ביופיה שהתחולל באשתו, אלא גם מכריה. אשתו שדעתה היתה שפלה בשל כעורה וביטלה רצונה מפני בעלה, התבוננה עתה בקלסתר פניה הנאה ולבה גאה בקרבה, והחלה להרים את קולה על בעלה ועל בני ביתה. פועל יוצא מהתנהגות מבישה זו הייתה הפרת שלום הבית. בלב חרד עקב האברך אחר הליכותיה של אשתו וקיווה בכל לבו, שהשלום ישוב על כנו- אך לשווא. **מיום ליום המשיכה רעייתו להתנשא ולהתגדל על בעלה ובני ביתה, והחיים בבית היו ללא נשוא.**

רק עתה, הבין האברך, עד כמה צדקו דברי רבנו חיים, שצפה זאת באומרו **"היא תתגאה ביופיה!"**. אך מה ניתן עתה לעשות? כיצד תוחזר המתנה שהוענקה משמים לאשתו? בצר לו חזר האברך שוב אל הצדיק וקבל בפניו על אשתו. רבנו לא התרגש כלל מדבריו, שהרי חזה זאת מראש, רק בנועם הרגיע את איש שיחו ואמר: **"נו, נו, תחזור חנה לשחירותה!"**. באותו יום עצמו שב הכיעור לכסות את פניה של אותה אישה! משפט בודד זה, שיצא מפיו הקדוש של רבינו, הפך את היוצרות ושינה סדרי בראשית.

אם ראשונים כמלאכים - המקבל הגאון הרב שלמה אלישיב זצ"ל

המקובל הגאון הרב שלמה אלישיב (עליאשאוו) זצ"ל - נולד בזאגור שבליטא בי"ב בטבת ה'תר"א (1840). מצאצאי האריז"ל והמקובל רבי שמשון מאוסטרופולי. מגיל צעיר, ניכר בו, כישרון וזיכרון מופלאים ומידות טובות. בגיל 13 עבר למינסק, ובמשך שש שנים עבר על כל הש"ס והרמב"ם. לאחר נישואיו בהיותו כבן עשרים עבר לעיר שאוול אל בית חותנו. שם החל לכהן כדין בבית דינו של ר' יוסף זכריה שטרן (רבה של שאוול). **תוך זמן קצר עזב את משרתו, מפני שברוב ענוותנותו חשב, שאינו ראוי לכך.** לאחר שנולד בנו עבר לטלז, שם למד בישיבת טלז וחי בפרישות ולמד קבלה בלילה (ממקובל נסתר).

בשנת ה'תרע"ה (1914) בגירוש שאוול לעת זקנותו נאלץ להבריח את משפחתו מהעיר להאמלא. בשנת ה'תרפ"ד (1923) עלה לארץ לאחר שר' אברהם יצחק הכהן קוק (הרב הראשי לא"י) סייע בידו להשיג אשרת עליה (סרטיפיקט). הוא התיישב בירושלים בבתי נייטין. רבים פנו אליו ליטול עצה וברכה והעידו, כי תפילתו עשתה פירות. האזין לכל הנדכאים ושבורי הלב ובסבר פנים חיזק ועודד כל מר נפש. **מברכותיו והבטחותיו לא היה נופל דבר מדבריו ארצה. ענוותן מופלא.** נהג לסגור עצמו בחדרו, כשהוא עטוף בטלית ומעוטר בתפילין ועוסק יומם ולילה בנגלה ובנסתר. **גם בהיותו במחיצת אחרים לא שח שיחה בטלה.** תלאות רבות סבבו את חייו, **עני מופלג היה ובעל אמונה עצומה בבורא.** המקובל רבי חיים שאול דוויק ביקש ממנו הסכמה על ספרו בקבלה "איפה שלימה".

נפטר ב- כ"ז באדר ה'תרפ"ו (1926) פרשת ויקהל (בה קוראים בתורה "לשם שבו ואחלמה"). חי כ-86 שנים. כשנפטר העלו את מיטתו למעלה הר הזיתים והחלו להתעסק בקבורתו זכו כל המשתתפים לראות בעיניהם "עמודא דנורא" כעין מראה הקשת תחת כיפת השמים ממזרח למערב, אשר נשאר עד סתימת הגולל. ציונו בהר-הזיתים (חלקה ז'-פרושים) בירושלים.

אביו: ר' חיים חייקל. אשתו: מרת בת שבע אסתר (בגיל 19 התחתן). **בנו:** ר' יצחק **מרבתינו:** אביו, ר' חיים חייקל, ר' גרשון תנחום (רבה של מינסק). **תלמידיו-חבריו:** המקובל ר' אהרן שלמה מהרי"ל (מח"ס 'טועמיה חיים זכו'), ר' אברהם יצחק הכהן קוק, ר' אריה לוי, ר' ישראל מאיר הכהן מראדין ('החפץ חיים'). **מספריו:** **ילשם שבו אחלמה-**

מכיל ארבעה שערים וכולל ביאור והרחבה לשיטת האריז"ל ושיטות מקובלים אחרים **אין ספק,** כי על הרב שרתה רוח-הקדוש ועל כך יעיד הסיפור המופלא הבא: פעם ר' אריה לוי (חותנו של פוסק הדור ר' יוסף שלום אלישיב את רבי אריה לבוא אליו באופן דחוף. לאחר בואו שוחח עמו רבי שלמה והעלה בפניו תשובות לכל אחד מהספקות, שאותו ידיד העלה בפניו.

הרבנית סיפרה בתום לב, כי במשך שנים שמעה מחדרו של רבי שלמה קול נוסף הלומד אתו קבלה, אבל לא הרהיבה עוז לשאול את בעלה בדבר הקול, שהיא שומעת מחדרו.

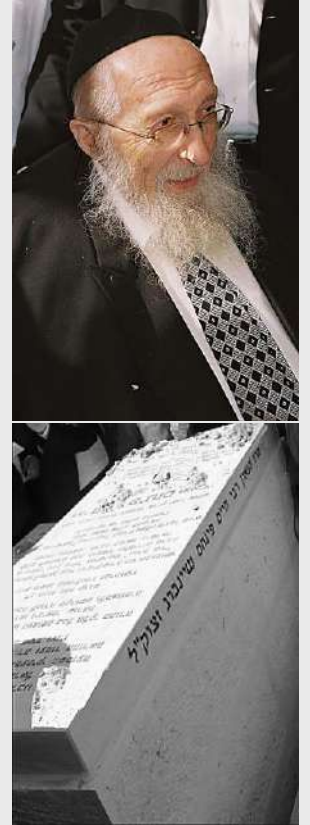
כיצד הגיע רבי שלמה לסלילת דרכים עמוקות כאלו בעולם הקבלה? מחותנו, רבי אריה לוי זצוק"ל, כתב עליו: "טרם נכנס לפרדס חכמת האמת, מילא כריסו בש"ס בבלי, ירושלמי ופוסקים... למד הרבה ספרי מוסר, והספר 'ראשית חכמה' היה שגור על לשונו. אחר כך למד ספרי מחקר מרבתינו הראשונים ז"ל. למד כל ספרי הרמ"ק הקדוש ז"ל, וספרי החסיד מורנו רבי משה חיים לוצאטו זצוק"ל, למד זוהר הקדוש ו'ספר היצירה' עם פירושי וביאורי הגר"א וכל ספרי הגר"א, ואחר כל נכנס לפרדס להבין בתורת האר"י הקדוש זיע"א, ואור תורתו נקנתה לו בכל המ"ח דברים שהתורה נקנית בהם".

כדי להבין, עד כמה גדולה כוחה של מילה טובה מסופר כי אל רבינו הגיעה משלחת רבנים שנשלחו על ידי רבינו הגאון הבן איש חי זצ"ל, להביע בפניו את התועלת העצומה, שיש להם מספרו החשוב 'ילשם שבו ואחלמה', מששמע זאת פרץ בבכי ואמר להם בכאב עצור: "אם הייתם באים כמה שנים קודם, הייתי מחבר עוד ספר בנושא זה, אבל אני לתומי חשבתי, שהספר שכבר הוצאתי לאור לא מעסיק אף אחד ואין דורש אותו, ולכן לא היה לי את הכוח והמרץ לערוך עוד כרך בסידרה, אבל, אם הייתי יודע, כמה תועלת הביא הספר, היה זה נותן לי את העוז והכח לחבר עוד ספר. אבל כעת מאוחר, כי אין זה כבר בכוחי!".

בשנת ה'תע"ר (1909) היה לאחד ממקורביו משפט פלילי אשר עפ"י החוק היה צפוי לקבל עונש של מאסר ממושך ועבודת פרך. אותו האיש פנה לרבינו והודיע צערו לפניו. רבינו כיוון את השעה להתפלל בעת המשפט ולמרבה הפלא ובניגוד לכל התחזיות יצא הלה זכאי לגמרי בדין, וכל העיר רעשה מכוח תפילתו של ה"לשם" שבקעה רקיעים.

יפר ר' אליהו דושניצר, שה'חפץ חיים' שמע עליו, כי נוסע הוא לעיר שאוול ושלאחר אחריו את חתנו לומר לו, שישתדל לראות את פני רבינו שלמה אלישיב, בטעמו "שכן בעולם הזה עוד ניתן לראותו, אך בעולם הבא, מי יודע אם נזכה לכך". ועוד הוסיף ואמר: "אנחנו בונים למטה ומכוונים נגד מעלה, אך הוא הקדוש, באשר נהירין לו שבילי עולמות עליונים, הרי הוא בונה בשמים באפון ישיר עליותיו". גדולי הדור הגדירו אותו "מארי דרזין", ו"גאון עולם בחכמת האמת". החזון אי"ש העריך מאד את כתביו, ונסע עד למקום מרוחק על מנת לקנות אותם, הוא החשיבו כאחד מתלמידי הגר"א המקובלים.

מאמרותיו: עוד לא נברא הסבון, שיוכל לנקות מחשבה רעה.

הרב חיים פנחס שיינברג זצ"ל - נולד באוסטרוב שבפולין ב- כ"ז באלול ה'תר"ע (1910). טרם לידתו (זמן קצר לפני מלחמת העולם הראשונה) היגר אביו לארה"ב בתקווה שיוכל למצוא משרה לפרנסת משפחתו אולם בעקבות המלחמה כעשר שנים נותק הקשר והוא הצליח לפתוח מתפרה קטנה באיסט סייד, שהייתה סגורה בשבת. באותם זמנים אמו הייתה מוכרת חלב ועל אף שבקושי פרנסה את עצמה ושני בניה - שכרה מלמד פרטי לבנה. כאשר היו ימים גשומים, הייתה האם נושאת את ילדיה על כפות ידה כדי שלא יחלו חלילה ויפסידו ולו יום אחד מלימוד התורה הקדושה. בכל ראש חודש הייתה מופיעה בישיבה ומעניקה למלמד דולרים אחדים כאות הערכה. אביו נודע בהגינותו כחייט ותמיד בדק את כיסי החליפות, שלקוחותיו הביאו אליו. אם מצא בכיס ואפילו פרוטה אחת- מיד החזירה ללקוח.

בשנת ה'תרע"ט (1919) ירדה משפחתו והם התגוררו בלואר איסט סייד. למד בישיבת רבנו יעקב יוסף עד גיל 14. בשנת ה'תרפ"ד עבר ללמוד בישיבת רבנו יצחק אלחנן. משם עבר לבית מדרש לרבנים. בגיל שש עשרה וחצי סיים ללמוד את כל הש"ס. בגיל 17 חזר ללמוד בישיבת רבנו יצחק אלחנן (איסט ברודוויי) וקיבל סמיכה לרבנות. לאחר נישואיו עבר להתגורר בעיירת מיר שבפולין. על אף שהיה צעיר לימים, כבר יצא שמו לפניו כלמדן ותלמיד חכם.

בשנת ה'תרצ"ה (1934) חזר לניו-יורק ושם שימש כמשגיח רחוני בישיבת 'חפץ חיים' שברובע קווינס (ברוקלין). בתפקיד זה הוא שמש במשך 25 שנה. בשנת ה'תש"כ (1959) הקים את ישיבת 'תורה אור' בשכונת בנסונהרסט (ברוקלין) ועמד בראשה. במקביל שימש כרב של קהילת 'בקש שלום אנשי אוסטרובא'. בשנת ה'תשכ"א (1960) עלה לארץ והעביר לשם את ישיבתו. שימש כרבה של קרית מטרסדורף בירושלים וחבר במועצת גדולי התורה של דגל התורה. נהג להיות עטור בתפילין במשך כל היום ולבש מעל 50 ציציות. בשבת לא דיבר דברי חול. בשנותיו האחרונות כונה 'זקן ראשי הישיבות'. נפטר ב- כ"ז באדר ה'תשע"ב (2012). חי כ-101 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

אביו: ר' יעקב יצחק. **אמו:** מרת יוספה. **אשתו:** מרת באשע (בשנת ה'תרפ"ט בהיותו כבן 17 נישא לבתו של ר' יעקב יוסף הרמן). **אחיו:** ר' אברהם נתן. **מרבתי:** ר' משה סולובייצ'יק, ר' שמעון שקופ מגרודנא, ר' יהודה לבנברג, ר' שלמה פוליצ'ק (העילוי ממיצ'יט). **ילדיו:** ר' שמחה (התמנה תחתיו לראשות הישיבה), מרת חנה, מרת זלדה, מרת פרומה רחל ומרת רבקה. **חתנו:** ר' חיים דב אלטוסקי (כיהן כראש ישיבת תורה אור לבני חו"ל, מחבר סדרת ספרי "חידושי בתרא" על מסכתות התלמוד). **מתלמידיו:** בנו, ר' שמחה. חתנו, ר' חיים, אחיינו, ר' יוסף שטרן, ר' אליהו פרנקל, ר' צבי שרלין ר' ישראל גואלמן, ר' משה לואיס (ראש ישיבת "שערי חיים"). ר' אלחנן פרץ. **מספריו:** **טבעת החושן** - על קצות החושן • **אגרא דשמעתתא** - על שב שמעתתא (ה' כרכים) • **מילואי אבן** - על אבני מילואים (ד' כרכים) • **משמרת חיים** - חידושים בנושאים שונים (ג' חלקים) • **שיעורי רבי חיים פנחס** - חידושים על מסכתות הש"ס בבלי ועוד • **נתיבות חיים** - שיחות מוסר • **דרך אמונה וביטחון** • **אמרי חיים**.

כאשר התחיל רבינו בלבישת הטליתות, הרבנית, שלא ראתה זאת בעין יפה פנתה בזמנו אל מרן החזון אי"ש זצ"ל וסיפרה לו על מנהג בעלה. החזון אי"ש זימן אותו לשיחה קצרה, ולאחר מכן פנה לרבנית באומרו, שתלך הביתה בשמחה **ותדע, כי בעלה איש צדיק גדול מאוד**.

○ יפר מנהל משרד הישיבה בארה"ב מעשה, שממנו ניתן ללמוד על מידותיו של רבינו: "פעם ביקרתי בביתו של רבי חיים פנחס להתברך ממנו. הבטתי וראיתי שנמלה מתהלכת על אחת הטליתות שעליו. רציתי לתופסה ולהשמיטה. אך רבי חיים פנחס עצר בעדי, הוא ביקש, שאביא מהמטבח כוס... הוא הניח את הכוס על הטלית והנמלה נכנסה לתוכו. רציתי לזרוק את הכוס לפח... שוב עצר בעדי ואמר לי: "רד בבקשה למטה. שם יש גינה, ניתן להניחה שם, שתלך לדרכה, זו בריאה של הקב"ה"..."

רבינו היה ידוע בשקידתו העצומה ובעומק עיונו. בהקדמותיו לספריו "טבעת החושן" הוא מעלה על נס את מעלת וחובת הלימוד בעיון והירידה לשרשן של הדברים. זאת מלבד ניצול הזמן בתכלית. היה זה כאשר פעם דיבר עם תלמידיו בשיעור אודות חשיבות ניצול הזמן וסיפר על הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, שעשה סעודה מיוחדת לסיום הש"ס והיה שמח הרבה בסיום זה, והסביר, שסיום זה הוא מלימוד בזמנים פנויים של חמש דקות פה וכמה דקות שם, בכל הזדמנות שהייתה לו. תוך כדי דיבור שאל אחד התלמידים את הצדיק: "כמה פעמים סיים ראש הישיבה את הש"ס?" - רבינו שתק, הרהר כמה שניות, חיך אליו ואל הסובבים בחיך אבהי ואמר בלחש: "מה שאני יכול לומר לך הוא, שאת מסכת 'נידה' למדתי מעל 120 פעמים"..."

תלמידו של רבינו סיפר: "לפני שנים רבות ניגשתי אל הצדיק לבקש ברכה עבור בני, ששהה במשך תקופה ארוכה בבית הרפואה. מעבר לסבלו הקשה של הילד, הרי שהמצב הותיר את רישומו על בני הבית כולם. ביקשתי, אפוא, מראש הישיבה, כי יתפלל עבור בני שיתרפא במהרה. הוא כמובן נענה לבקשתי וברכו בברכת רפואה שלמה. לא הסתפקתי בזאת והעמדתי אותו על חומרת המצב והשלכותיו: "אינני מצליח לנהל סדר יום נורמלי וכך נגרם לי ביטול תורה גדול". ראש הישיבה לא יכל לעמוד בזה. הוא פרץ בבכי והאציל לי ברכה מעומק לב, תוך שהוא מביטח, כי המצב ישוב במהרה לקדמותו.

אחד מבני המשפחה סיפר מעשה מופלא שהתרחש עם ראש הישיבה: לפני כמה חודשים ביקר הרב בניו-יורק באיזה תלמוד תורה. לפתע ראה הרב ילד בוכה בדמעות שליש... הרב שאל אותו לפרש בכייתו, והילד אמר, שיש לו אחות משותקת ל"ע בת שמונה שנים, ובשל כך כל תשומת הלב של הבית מגיע לאחותו, ואילו לא מתייחסים כמעט, הוא ביקש, שהרב יברך את אחותו שתרגיש טוב, וממילא יזכה אף הוא ליחס כנדרש. רבינו ביקש שיביאו לפניו את הילדה ואכן למחרת הביאו אותה אליו. הרב בירך אותה, ועוד לפני השקיעה היא נעמדה על רגליה, והחלה ללכת כאחד האדם.

הרב שלמה הכהן מראדאמסק ה'תפארת שלמה' זצ"ל - נולד בשנת ה'תקס"א (1800) בוואלשצאווי. עוד בשחר ילדותו העידו עליו ה'חוזזה מלובלין' ו'היהודי הקדוש' כי רבי שלמה יגדל ויהיה לנר גדול ברבות הימים. כונה בצעירותו **'העילוי מוולושצובה'**. בהיותו כבן 14 שנים היה אצל קרובו החסיד המפורסם בדורו בשמו רבי לייביש טעבילעס זצ"ל בפטרקוב. לילה אחד בעודו לומד בבית המדרש, והחלונות היו מול בית-החיים הישן, יצאו כל האנשים, והוא נשאר לבדו יושב ולומד - ופתאום נכנס בו פחד. הוא נטל את השופר, שהיה בבית הכנסת ותקע בו. לפתע התחלחל, כאשר ראה נפטרים בתכריכים עומדים על יד החלונות ושואלים: **"האומנם שופרו של משיח הוא זה?!"**. והוא נמלט מבית המדרש בבעתה. סיפור זה נתפרסם בכל הסביבה והכל דיברו על קדושתו הנוראה של העילוי, אשר בתקיעתו הטהורה הוציא נפטרים מקבריהם.

בשנת ה'תקצ"ד (1833) באו אליו ראשי-קהל ראדאמסק להציע לו את כסא הרבנות. למרות שהיה דחוק בפרנסתו- סירב. ורק בפקודת הסב"ק מראדושיץ (שהבטיח לו זרע של קיימא) הסכים, ובתנאי שלא יכבדו אותו ביום הכתרתו, כי הצנע לכת הוא המובחר. וכתב אז לעצמו תקנות אחדים ומסיים בזה הלשון: 'ולי אני עבדך תן לי לב לשפוט עמך הזה'. ועל המלה לב מופיעים נקודות. **לאחר פטירתו נדהמו לרוח הקודש, שראה בטהור עיניים ש-ל"ב שנים יכהן כרב.**

גאון בנגלה ובנסתר. מתמיד עצום. ענוותן מופלא. רבים הסתופפו ונושעו מברכותיו. בעל תפילה ומנגן נפלא. שבוע לפני פטירתו הסתלק בעל חידושי הרי"ם שהיה רעו ועמיתו. ולא רצו בני ביתו לגלות לו. אולם ברוח קודשו חזה בדבר ושאל לחתנו סדר הלוויה, ולאחר מכן הוסיף: **'הנך רואה זקני כבר לבן מקובלני מרבתי הגדולים, כי בשעה שישתלק צדיק הדור יקראו גם לי לקבל שבת לפניו בעולם האמת'**. בליל פטירתו באו שני אורחים חשובים: הרה"ק ר' צמח משידלאווצי, והרה"ק ר' ארון מקראקא (בן הרה"ק ה'מאור ושמשי'), וכוונתם הייתה להישאר בשבת קודש. פנה רבינו אל רבי ארון ואמר לו: 'ארון נושא את נושאי'. **ולמחרת הובנה הכוונה שרבי ארון היה מנושאי ארונו של רבינו.** נפטר בערב שבת-קודש כ"ט אדר ה'תרכ"ו (1866). חי כ-66 שנים. ציונו בעיר ראדאמסק.

אביו: הרה"ג ר' דוב צבי הכהן (בידו ספר יוחסין עד אהרן הכהן). **אמו:** מרת פרומט. **אשתו:** מרת גיטל (בת הרב החסיד מוה"ר שמואל מעיר בארזילוב). **בנו:** ר' הירש (מילא את מקום אביו). **חתנו:** ר' ליפמן ליטמנויטש. **מרבתי:** ר' פישל מסטריקוב, ר' מאיר (מח"ס 'אור לשמיים' מאפטא), ר' אברהם צבי (אב"ד פטרקוב, מח"ס 'שו"ת 'ברית אברהם)'), ר' ישעיה וועלטפרייד מפשעבורז, ר' משה אהרן (אב"ד קוטנא), ר' פישל מסטריקוב, ר' יחזקאל מקוזמיר, ר' שמחה בונם מפרשיסחא, ר' יששכר דב בער (ה'סבא קדישא' מראדושיץ), ר' משה מלעלוב, ר' דוד חריף (ה'בית דוד') והרבי מצאנז. **מספריו: יתפארת שלמה- על התורה והמועדים.**

פעמים רבות, כשבאו אל הרה"ק התפארת שלמה להזכיר את עצמם בפתקה ופדיון, היה מקלל אותם בקללות אשר השומע תצילנה אוזניו, אולם מי שנתקלל הייתה לו הצלחה גדולה. פעם אמר לממששו לפני שבת, שיכין מטה כדי שלא יהא מוקצה בשבת ויביאהו אליו כשיבקשו, כי אם איני יכול לגרש את החסידים ע"י קללות וחירופים, אגרש אותם ע"י המטה, ובשבת קודש בסעודת שחרית ביקש ממששו, שיביא לו המטה והתחיל להכות בו את החסידים, וכולם ברחו לנפשם, והוא רדף אחריהם ורק הלך לאיטו.

היה שם איש אחד, שחשב: **'למה לברוח בחוץ?'** והלך והטמין את עצמו מאחורי דלת האכסדרה של בית-המדרש, והצדיק הלך לשם והרגיש, כי יש שם אדם וצעק: "מי כאן?" והדלת נפתחה. ואמר הרב: "החבאת את עצמך הלא מצאתיך. אתן לך את חלקך כד"ן ונתן לו כמה מכות. ואח"כ קרא לכל החסידים שיבואו בחזרה אל השולחן, וזה האיש, שקיבל המכות נשבר ליבו בקרבו, כי רק הוא קיבל המכות ומסתמא - הוא חוטא גדול ומרוב צערו חלה. אביו הלך להזכירו לפני הצדיק, כי חלה מאוד והוא במצב של פיקוח נפש, כי חושב שכל הרעש היה בשבילו. צחק הרב ואמר: "הלא קיימא לן, כיוון שנלקה אחיך הוא" וציווה שיבוא תיכף לפניו. מובן, ששב לחסיד הזה רוח חיים ובא לפני הצדיק ובירכו בברכה והצלחה, ביום מן הימים הגיע מברק, כי זכה בגורל בוורשה בסך ארבעים אלף. כשבא לבשר לפני רבינו, הצדיק אמר לו עוד לפני שסיפר לו: "תחת מלקות ארבעים יש לך כסף ארבעים" ויהי לפלא.

פעם בא אליו חסיד ורצה בנוסף לקוויטל להזכיר לפניו חולה, אך לא זכר את שמו ועמד נבוך נוכח לפני רבינו, ושאלו רבנו לפשר מחשבותי, והסיח צערו לפני הצדיק. אמר לו רבינו: "אולי תנסה להיזכר בשמו?", ומשעברה שעה ארוכה ולא נזכר, אמר לו רבנו: "שמא שמו כך וכך?", נענה החסיד שאכן כך שמו. והמשיך לשאול: "שמא שם אמו כך וכך?", והשיב: "אכן כך שמה" ובירכו. בראותו את גודל פליאת חסידיו אמר: "בספר שמות נרשמים כל שמות בני ישראל, והתבוננתי בספר זה ומצאתי שם את שמו ושם אימו".

חסיד אחד בא לרבינו וביקש להתברך מפיו בזרע של קיימא, הורה הרה"ק להישאר אצלו לחג הפסח, בליל הסדר אמר לו ה'תפארת שלמה': "קרא נא מה שכתוב בהגדה: 'כאן הבן שואל', כאן אפשר לשאול ולבקש בן". וכך הווה, לשנה הבאה נולד לו בן זכר.

הגאון רבי אברהם שאג זצ"ל - נולד בפריישטאט שבאוסטריה בשנת ה'תקס"א (1801). בגיל שלוש התייתם מאביו, ואמו מסרה אותו לידי רבה של רגינדורף, כדי שיחנכו. היה הכיר מיד בכשרונותיו המיוחדים. מנעוריו יצא שמו בישראל כצדיק וקדוש. בהיותו בן עשר כבר נתפרסם כעילוי, וידע חלק גדול מהש"ס. טרם הגיעו לגיל מצוות העבירו רבה של רגינדורף לישיבתו של החת"ם סופר בפרשבורג. **עד מהרה נהיה לאחד מבחירי תלמידיו**, ולא ארכו הימים, והוסמך לרבנות. רבו הפליג בשבחו כ"גאון וצדיק" ממדרגה ראשונה, והתחשב מאד בדעתו, כל אימת שהיה מביעה לפניו.

בגיל שמונה-עשרה התחתן אולם חמיו נפטר שנישא והוא קיבל את משרתו כאב"ד בעיר פרוסטיץ. לאחר 7 שנים, בטרם מלאו לו 25 שנה עבר לכהן כרב בשטלסדורף שבהונגריה, ופתח שם ישיבה. שמו הלך לפניו ומכל קצווי המדינה נהרו בתלמידים שביקשו לחסות בצילו. **היה עומד ומרצה במשך שש שעות רצופות את שיעורו לפני תלמידיו**. משטלסדורף עבר לכהן כרב בקוברסדורף, אחת משבע הקהילות שבחבל בורגנלנד שבהונגריה. שם כיהן ברבנות במשך עשרים וחמש שנה והשפעתו הייתה פרושה על כל הונגריה. לא הייתה בעיה ציבורית במדינה, שלא נטל חלק בפתרונה. גם בעת זקנותו כשגופו נחלש הקפיד לומר את שיעורו בעמידה. **אחרי השיעור היה מגיע לאפיסת כוחות ממש, עד שלא יכול היה לעמוד על רגליו ולא לאכול מאומה מרוב עייפות**.

בשנת ה'תרל"ג (1873), בהיותו בן 72 עלה לא"י. אהבתו לארץ הקודש הייתה בלי שיעור. חלונות חדרו פנו אל מול הר הבית, ולא הסכים להחליף דירה זו בדירה אחרת, חדשה ומרווחת יותר, **כיוון שמחלונות דירתו היה עומד מדי פעם ומביט שעה ארוכה אל הר הבית ומעיניו זולגות דמעות**. נפטר ב-כ"ט אדר ה'תרל"ו (1876). חי כ-75 שנים. ציונו בחלקת הפרושים בבית הקברות בהר הזיתים שבירושלים. ציווה שלא לכתוב על מצבתו שום תואר. גדולי ירושלים ספדו לו. רבה של ירושלים, ר' שמואל סלנט, הורה אז לא לערוך שום מסיבה של שמחה בירושלים עד שעברו שלושים יום לפטירתו.

אביו: ר' יהודה ליב צוובנר (קיבל סמיכה מה'נודע ביהודה' בה כתב בראשה 'אריה שאג- מי לא ירא' וכך הוחלף שם המשפחה לשאג). **אישתו:** מרת לאה (בתו של רבי אהרן הלוי שפיץ, אב"ד בעיר פרוסטיץ שבמורביה בהונגריה). **ילדיו:** מרת מרים, ר' יהודה לייב צוובנר, ר' יששכר בער, ר' הינדל ור' אהרון. **מרבתינו:** ר' יצחק פרנקל (רבה של רגינדורף). ר' חיים סופר (ה'חתם סופר'). **מתלמידיו:** ר' יוסף חיים זוננפלד. **מספריו:** 'שו"ת אהל אברהם ידרשות הרא"ש' (ר' אברהם שאג).

פעם אחת ערך ה'חתם סופר', בלוויית בנו, ר' אברהם שמואל בנימין, ביקורת אחרי חצות הלילה, על פני חדרי הבחורים. כשהתקרב לחדרו של הבחור אברהם שאג, שמעו מרחוק את קול התורה הבוקע ועולה מחדרו. שעה ארוכה עמדו שניהם, הרב ובנו, והקשיבו לקול התורה המרנן. ה"חתם סופר" פנה אל בנו ואמר: **"התבונן נא בני והקשיבה, איך צריכים ללמוד!"** (מורי האומה)

בשנת ה'תש"ב (1941) הופיעה בבית הרב יחזקאל צוובנר זיע"א בירושלים, ישישה מהעיר קלינורדין, אשר בהונגריה בגיל למעלה משמונים, ואמרה לו שברצונה להשתטח על קבר סבו הרב אברהם שאג זצ"ל גאב"ד קויברסדורף, אשר נלב"ע בעיר הקודש ומנוחתו כבוד בהר-הזיתים. וכאשר שאלו אותה, מה ראתה לטרוח ולבוא מחוץ לארץ להשתטח על קבר זה, היא סיפרה:

אימה הייתה משרתת בבית רבי אברהם. באחד הימים אירע, כי בעת עסקו בעיוניו, הביאו לו פיקדון בסכום גדול להפקיד אצלו. כדרכו לקח את שטרות הכסף, הניחם במעטפה מיוחדת, ורשם את שם המפקיד על המעטפה. **אולם מתוך שהיה נחפז לחזור לתלמודו, שכח להניח את המעטפה במגירתו, והניחה בטעות בתוך הספר שבידו**. כשסיים לימודו, הניח הספר בארון ואת דבר הפיקדון שכח.

ויהי בבוא הזמן, בא המפקיד לבקש פיקדונו, התחיל הרב לחפש במגירה, ולתמהונו הגדול לא מצאו. בליבו נכנס חשד אולי לקחה אותו המשרתת שבבית. אולם הצדיק לא רצה לפגוע בכבודה ואף לא ניסה אף לשאול ולברר אצלה. **הוא החליט לשלם מכיסו הפרטי לבעל הפיקדון את כל הסכום הגדול**. מכיוון שסכום כזה לא היה לו בבית, ביקש מבעל הפיקדון שיואיל לבוא בעוד כמה ימים. בינתיים קיבל הלוואה ממכיריו, וביום המיועד שילם הרב את סך הפיקדון עד הפרטה האחרונה, ולא גילה דבר לאיש, **רק לאשתו הרבנית אמר, שתשים עין מהיום והלאה על המשרתת**.

עברו מספר חודשים ובפרוס ערב פסח כשניקה ובדק ספריו לכבוד החג, **נפלה מעטפת הפיקדון מהספר!** הוא נזכר מהמעשה, ובמקום להתמלא בשמחה, כי הושב כספו שאבד לו, **בא לידי צער עמוק, על שהרהר בליבו חשד שזוהי על בת ישראל כשרה, על אף שלא אמר לה דבר וחצי דבר על כך**. הוא קרא אותה, ובבכי רב סיפר לה על כל העניין, פייסה וביקש ממנה מחילה, ולא נתקררה דעתו של אותו צדיק, עד שאמר, כי לאות פיוס הוא מוכן לתת לה מה שתבחר מחפציו שבבית.

ותען המשרתת: "חלילה לי רבינו, אין לי שום תרעומת עליו, ולא נפגעת ממנו, רק בקשה אחת יש לי, היות שכבר חלפו חמש עשרה שנה מאז נשואי, ועדיין לא נפקדתי, **לכן אבקש, כי יברכני שאפקד בזרע של קיימא"**. בירך אותה רבינו, כי עד סוף השנה תיפקד וגם תאריך ימים. סיימה הישישה הסיפור: **אני בתה של אותה משרתת שנולדתי מברכתו. אימי ע"ה השתוקקה כל ימיה לעלות לירושלים ולהשתטח על קברו של אותו צדיק. ועתה זיכני ה' ובאתי לארץ הקודש למלאות רצון אימי**. (מעובד מתוך הספר לפיד אש, עמ' יב).

הגאון הצדיק האדמו"ר הרב מרדכי הגר זצ"ל מויז'ניץ המכונה 'רבי מוטלה'- נולד ב-י"ח תמוז ה'תרפ"ב (1922) בגרויסוורדיין שברומניה. בילדותו היה קשור לסבו, האדמו"ר רבי ישראל (ה'אהבת ישראל'), שהתגורר בסמוך. למד אצל רבי יהודה סגל רוזנר ותקופה קצרה בישיבה של האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים בסאטמר שברומניה. כן למד בישיבת 'קרן לדוד' בעיר, בראשות הרב יוסף גרינוולד מפאפא. רוב שנות בחרותו עברו עליו בלימוד לצד אביו. בהיותו כבן 18 פרצה השואה. הוא ניצל ממנה עם אביו וכל משפחתו והם עברו לבוקרשט שהפכה מרכז לפליטים. לאחר המלחמה חזר לגרויסוורדיין ולימד תורה לבחורים פליטי מלחמה. בשנת ה'תש"ה (1945) נישא אולם אישתו נפטרה לאחר שנה מדלקת ריאות ולאחר מכן נישא את אחותה ונולדו להם 14 ילדים.

בשנת ה'תש"ח (1947) הגיע עם חמיו לארה"ב מאחר ולא הצליח להשיג אשרת כניסה לארץ ישראל והחל לשמש כרבם של חסידי ויז'ניץ בארצות הברית, תחילה בבורו פארק ולאחר מכן בויליאמסבורג, שם ייסד בית מדרש. ובתמוז ה'תשכ"ד עבר למונסי והקים בה קהילה. בהמשך העביר את ישיבתו לעיירה קייאמישא לייק (גיברס) שבהרי קטסקיל, וסביבה התפתחה קהילה נוספת של חסידיו. לאחר פטירת אביו, בשנת ה'תשל"ב (1972), הוכתרו לאדמו"רות שני בניו: רבי משה יהושע הגר כאדמו"ר מויז'ניץ בישראל, ורבי מרדכי בארצות הברית. תפקיד אותו מילא במשך 46 שנים. ענוותן מופלא. דאג לכולם כבניו. השתתף בצרת הזולת כאילו מדובר בצרתו הפרטית. נפטר ב-כ"ט אדר ה'תשע"ח (2018). חי כ-96 שנים. ציונו במונסי.

אביו: האדמו"ר ר' חיים מאיר. **אימו:** מרת מרגליא. **נשותיו:** מרת פיגא מלכה (זיווג ראשון) - רבי יעקב יוסף מסקווירה. נישא בשנת ה'תש"ה (1945), מרת סימא מירל (זיווג שני - אחות אישתו). **מרבתי הגאונים:** אביו, האדמו"ר ר' חיים מאיר (ה'אמרי חיים'), סבו, האדמו"ר ר' ישראל (ה'אהבת ישראל'), ר' יהודה סגל רוזנר (ה'אמרי יהודה'), האדמו"ר ר' יואל טייטלבוים מסאטמר, ר' יוסף גרינוולד מפאפא. **ילדיו:** מרת ציפורה (נישאה לר' אברהם דב טברסקי, רב קהילת רחמסטריווקה במונסי), ר' פנחס שלום (היה רב 'קהל תורת חיים ויז'ניץ' בבורו פארק, ונפטר בחיי אביו), האדמו"ר ר' ישראל (ממלא המקום המרכזי של אביו בחצר במונסי), מרת מלכה חנה רחל (נישאה לר' ישראל אליעזר פיש, האדמו"ר מביקסאד וויליאמסבורג), האדמו"ר ר' מנחם מנדל מקייאמישא לייק שבהרי קטסקיל, האדמו"ר ר' יצחק יוחנן מויליאמסבורג, מרת הינדא (נישאה לר' יהוסף בנציון רוטנברג, האדמו"ר מקוסון בבורו פארק), האדמו"ר ר' אליעזר זאב בירושלים, האדמו"ר ר' דוד מלונדון, האדמו"ר ר' אהרון ממונטריאול. מרת חווה רייזל (נישאה לר' אהרון מנחם מנדל טברסקי), האדמו"ר ר' ברוך שמשון בבית שמש ובבני ברק, מרת גולדה (נישאה לר' יצחק יחיאל מיכל מוסקוביץ, רב קהילת שאץ במונסי), מרת ברכה (נישאה לר' נחמן יוסף טברסקי).

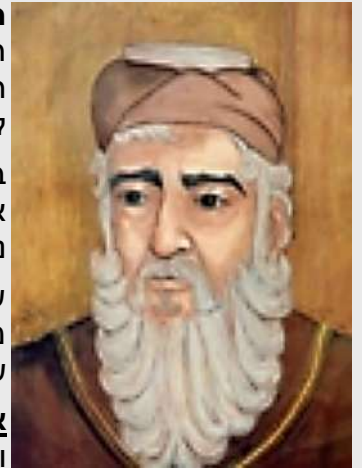

פעם אחת הוצרך מרן רבינו לנסוע לברזיל כדי להתרים את נדיבי עם לטובת מוסדותיו הקדושים. כשהחליטו כבר על שבת מסוימת בה יסע הרבי, נודע לגבאים שבשבת זו ייעדרו כמה נגידים גדולים מהעיר, ולכן שאלו את הרבי אם הוא מסכים לדחות את נסיעתו לשבוע הבא, שכן רק אז יחזרו הנגידים לעיר, והרבי הסכים. לאחר זמן, התקשר הרבי למקורבו, ואמר לו שנודע לו שבשבת המיועדת לנסיעה, מתקיימת שמחת האויפוף לאחד ממתפללי בית המדרש, ולכן אינו יכול לנסוע משם, ולכן הוא חוזר לתוכנית הישנה, ויסע לברזיל בשבת קודם, אך הגבאי אמר לרבי, שאי אפשר לעשות כזה דבר, שכן יהיה זה הפסד גדול, והוסיף לומר **שהרבי עלול להפסיד בכך שלש מאות אלף דולר! ולכן כדאי לנסוע בשבת שאחר זה**, אך הרבי סירב בנחרצות ואמר לו: "איך אני יכול לנסוע, והלא יהודי שמתפלל בבית מדרשינו עושה שמחה, הרי זה שמחה שלי, ואיך אוכל לנסוע אז ולא להשתתף בשמחה", ולא עזר כל הטענות על הפסד הממון הרב. ואכן הרבי הפסיד את הסכום הזה. אך הסיפור עדיין לא נגמר - שמונה עשרה שנים אחר מקרה זה, אמר אחד במקרה לבעל השמחה הזה, שבגללו הפסיד הרבי שלש מאות אלף דולר - והלה לא הבין מה הוא רוצה ממנו, ותמה עד מאוד: "ממתי הפסיד הרבי בגללי כסף?", והלה סיפר לו את כל הסיפור, והיהודי השתומם והתפעל מאוד, **שכן הרבי לא אמר לו אפילו מילה אחת מה שעשה עבורו, שנשאר להשתתף בשמחתו אף שזה גרם לו הפסד כה גדול, ואפילו לא ציפה לקבל ממנו ברכת "יישר כח" על כך...**

יפר כ"ק מרן האדמו"ר מויז'ניץ-ירושלים שליט"א, שפעם אחת ישן נכדו, שהיה בחור, בבית רבינו זיע"א, והרבי ביקש ממנו שלפנות בוקר יעיר אותו כדי ללכת למקווה קודם שהוא לומד. בבוקר התעורר נכדו בחור בשעה שמונה וחצי, והוא נבהל מאוד. "מי יודע, אולי הרבי עדיין ישן בגללו, והרי הוא רצה לקום בבוקר?", ולכן הזדרז מיד ונכנס לחדרו של זקינו הרבי, אך מיד בהיכנסו ראה שהרבי יושב ולומד בהתמדה. כשראהו הרבי, והבחין שהוא מלא פחד על כך שהוא לא התעורר בשעה שהוא ביקש ממנו, הרגיעו ואמר לו, שהוא כבר התעורר מעצמו לפנות בוקר, אך כשרצה ללכת למקווה, היה צריך לעבור דרך החדר שהוא ישן שם, וכן ישנו שם עוד נכדים, וחשש הרבי שאם יעבור, יהיה שם איזה רעש, ואז היו הם מתעוררים מחמת כן, "ולכן", אמר הצדיק, "לא רציתי שתתעורר בגללי, והחלטתי שבינתיים אתחיל ללמוד בלי מקווה..."

הסיפורים מעובדים מתוך 'נועם שיח' - שיחות הגה"צ רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אבד"ק סאנטוב לייקווד

הרב יאשיהו פינטו זצ"ל הידוע בשם הרי"ף דעין יעקב: נולד בשנת ה'שכ"ה (1565). הוסמך לרבנות בצפת ע"י ר' יעקב אבולעפיה בשנת ה'שע"ז (1617). לאחר פטירת המקובל רבנו חיים ויטאל זצ"ל בשנת ה'ש"פ (1620) התמנה כרבה של דמשק והיה פוסק הלכה בכל קצות הארץ, גדולי הדור קיבלו פסיקותיו והנחילום לדורות. **גאון. מלומד בניסים.**

בשנת ה'שפ"ה (1625) יצא לצפת מתוך כוונה להתיישב בה. אולם זמן קצר, לאחר שהגיע אליה, נפטר בנו יוסף. לאחר מכן חזר לסוריה בארם צובא, שם שימש ברבנות עד יום מותו. נפטר בחודש אדר ה'ת"ח (1648). חי כ-83 שנים.

שם משפחתו במקור היה גאון. משפחה זו יוחסה עד לרב שרירא גאון. מאחר והשם גאון משך אליו צוררים, משום כך העדיפו בני המשפחה להשמיט את השם ולהקרא "פינטו" על שם העיר פינטו שבספרד, ששם התגוררו.

אביו: ר' יוסף פינטו- נשא לאשה למרות גילו המתקדם את אחותו של המקובל ר' חיים ויטאל זצ"ל. **בניו:** ר' יוסף. ר' דניאל. **מרבותיו:** ר' יעקב אבולעפיה.

מספריו: ימאור עיניים- על אגדות עין יעקב יכסף מזוקק- על התורה יכסף נבחר- על התורה יכסף צרוף- פירוש על משלי ינבחר מכסף- שאלות ותשובות יכסף תועפות יכסף נמאס.

שלוש שנים רצופות שרויה הייתה העיר חאלב ללא גשמים על הארץ. הבעורת הממושכת פגעה בתושבים. האדמה התייבשה והתקשתה עוד יותר. היוקר האמיר והמזון חולק במשורה. "מה יהיה?" נאנחו כולם, "מתי יגיע קץ לבעורת הנוראה? אין ברירה, חייבים לבקש את הרב יאשיהו פינטו שיעתיר עבורנו". תושבי העיר היו בטוחים בצדקתו של הרי"ף, ופנו אליו בבקשה, שיתאמץ בתפילה למען תיוושע כל הקהילה בזכותו. הרב היה עניו מכדי להאמין שרק תפילתו תושיע את הציבור. **על כן הכריז, שעל כל הקהל להתאסף בבית-הכנסת ביום חמישי, וכולם חייבים להתענות ביום זה ולבקש רחמים מאת ה'.**

מיד עם היוודע הדבר, התאספו כל התושבים בבית-הכנסת, וכולם ניצבו בתפילה ובבקשה אל ה' להושיע אותם מהבעורת, כשהם שרויים בתענית. לאחר התפילה עלה הרב על הבימה והחל לשאת את דבריו. דברי מוסר והתעוררות ולשוב אל הקב"ה. **לפתע נשמעו קולות, שלא היו שייכים לתפילה.** קולות השיחה צרמו את אוזניהם של המתפללים שהיו שקועים בדרשתו של הרב. בתחילה ניסו להתעלם מהקולות, וכאשר לא הצליחו, ניסו להשתיק את המשוחחים בלחש משקט, אבל ללא הועיל.

כשהרעש נמשך, החלו לרמוז להם לשתוק, תחילה בשקט, כשהם מצביעים על פיהם ואזניהם, ואחר בתקיפות רבה יותר. אבל שני המשוחחים היו שקועים בעצמם ולא קלטו את הרמזים. "ששש..." לחשו אחרים בזעם, בהצביעם לעבר מקומו של הרב הנושא את דבריו. היה בכך יותר מרמז ברור, שעל כל הנוכחים לכבד את הרב. לשתוק בשעה שהרב מדבר. **לרגע אחד השתתקו שני הדברנים, אבל לאחר מספר דקות שוב פתחו בוויכוח, בתחילה בלחש, ואחר כך בקול וברוב התלהבות שהפריעו לכל הסביבה.**

סבלנותם של יושבי בית-הכנסת פקעה. להמשיך ולפטט מתוך התעלמות מהרב ומקהל הנוכחים העומד ומתפלל על ירידת גשמים. כאשר נוכחו לדעת, כי נבצר מהם להשתיק את השניים, ניגשו אליהם שני גברתנים מבין המתפללים, תפסו כל אחד מתחת לאצילי ידיו וגררו אותם ללא אומר ודברים אל מחוץ לאולם בית-הכנסת.

הרגשה בלתי נעימה פשטה במקום. עד כדי כך ירדו האנשים, שאינם חלים ואינם מרגישים מאומה, ובשעה שכל באי הבית עושים תשובה ומכים על חטאיהם, הם מדברים זה עם זה מבלי להתחשב בזמן ובמקום? לאיזו דיוטה תחתונה הגיעו בחוסר הכבוד אל גדול בישראל! אולי בגללם לא נתקבל תפילת הציבור כולו? אבל עד מהרה נוכחו לדעת, שהקב"ה לא מאס את תפילתם. הדממה ששררה מעתה בבית-הכנסת הופרה בשנית. הפעם לא ע"י ידי שיחה, אלא על ידי טיפות גשם שלאחר דקות ספורות הפך למטר עז סוחף, שניתך ארצה ושטף את הרחובות. מתוך שבח והלל עלו התושבים על משכבם.

כדרכו בכל לילה, ישב הרב יאשיהו בחדרו ולמד עד אחרי חצות. כאשר עלה על משכבו, כדי להוסיף כוח ליום נוסף של תפילה ולימוד תורה, בחלומו, נראו אליו האנשים, שדיברו בשעת הדרשה בבית-הכנסת. להפתעתו, הודיעו לו, כי עצירת הגשמים התבטלה בזכות אותם האנשים. הדיבורים שלהם בבית-הכנסת לא היו דיבורים בעלמא. היה זה הסכם, שנעשה ביניהם, והוא שהביא לירידת הגשמים. נפעם ונרגש התעורר הרב משנתו, וכולו תהיה, מה פשר ההסכם שלהם? על אתר שלח את משרתו לקרוא אליו את ראש הקהל. "אני מבקש שוב לאסוף את כל הקהילה בבית-הכנסת, גם אותם שני אנשים שדיברו במהלך הדרשה יבואו", ציווה. למחרת עלה הרב לבימה וביקש, ששני הדברנים יעמדו לידו. רועדים מאימה ניצבו השניים לידו. האם לא הקפיד עליהם הצדיק?

להפתעת הכול, הרב פתח את פיו ואמר: "דעו לכם, רבותי, שהגשם ירד בזכות שני האנשים הללו. כך גילו את אוזני אמש בחלום הלילה", ומיד פנה לשני האנשים והוסיף, "גוזרני עליכם, שתאמרו לכל באי בית-הכנסת, איזה הסכם עשיתם אתמול!". מאחר שהרב עמד על דעתו, נאלצו לספר לכולם מהו ההסכם: "אני גר בחאלב, וחברי מתגורר בכפר", פתח האחד, "אחרי ששמענו בדרשה, שעוון ביטול תורה, הוא שגורם לבעורת, הבנו, שאיננו עושים די למען לימוד התורה, ואיננו תומכים בלומדים ביד רחבה יותר". "רצינו, שגם לנו יהיה חלק בתורת ישראל", המשיך השני. "והחלטנו, שמעתה יהיה בינינו הסכם יששכר-וזבולון. אני אמשיך בעבודתי בכפר, אבל את הכנסתי אחלק לשניים. חלק אחד יהיה לי למחיה, והחלק השני אתן לחברי שיתמסר כל כולו לתורה".

"ואחרי מספר שנים", המשיך חברו, "נתחלף. מי שהיה בעיר, יעבור לכפר ויעבוד, ומי שחי בכפר יעזוב את הכפר וייכנס לבית-המדרש ללימוד תורה. התביישנו לספר, שהתלהבותנו להסכם הייתה כה גדולה, עד כי שכחנו היכן אנו נמצאים". הרב קם ממקומו וחיבק את האנשים ואמר: "בזכות ההסכם שנועד להגדיל תורה ולהאדירה, בזכות ההסכם שמונע ביטול תורה, ירדו הגשמים". עין בעין זכו לראות כל הניצבים את מעלת גדולת לימוד התורה.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים